

Bilaga 2

Redovisning av skatteutgifter

Bilaga 2

Redovisning av skatteutgifter

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	5
1.1	Nyheter 2005.....	5
1.2	Disposition.....	5
2	Skatteutgifterna ur ett budgetperspektiv.....	6
2.1	Skatteutgifternas omfattning.....	6
3	Beskrivning av jämförelsenorm.....	7
3.1	Norm för inkomstbeskattning.....	7
3.2	Norm för indirekt beskattning av förvärvsinkomster.....	8
3.3	Norm för mervärdesskatt.....	8
3.4	Norm för punktskatter.....	8
4	Beräkningsmetoder.....	9
4.1	Saldopåverkande skatteutgifter.....	9
4.2	Icke saldpåverkande skatteutgifter.....	9
5	Skatteutgifter 2005.....	10
5.1	Nyttillkomna skatteutgifter 2005.....	10
5.2	Saldopåverkande skatteutgifter i sammandrag.....	10
5.2.1	Inkomstbeskattning.....	10
5.2.2	Indirekt beskattning av förvärvsinkomster.....	11
5.2.3	Mervärdesskatt.....	11
5.2.4	Punktskatter.....	11
5.2.5	Skattereduktioner.....	11
5.2.6	Kreditering på skattekonto.....	11
5.3	Icke saldpåverkande skatteutgifter i sammandrag.....	11
6	Redovisning av skatteutgifter.....	11
7	Beskrivning av enskilda skatteutgifter.....	19
7.1	Saldopåverkande skatteutgifter.....	19
A.	Inkomst av tjänst och allmänna avdrag.....	19
B.	Intäkter i näringsverksamhet.....	22
C.	Kostnader i näringsverksamhet.....	23
D.	Intäkter i kapital.....	25
E.	Kostnader i kapital.....	26
F.	Socialavgifter.....	26

G.	Särskild löneskatt.....	27
H.	Mervärdesskatt.....	27
I.	Punktskatter.....	28
J.	Skattereduktioner	31
K.	Kreditering på skattekonto	32
L.	Skattskyldighet	33
M.	Skattesanktioner	34
7.2	Icke saldpåverkande skatteutgifter.....	34
N.	Skattefria transfereringar.....	34
	Appendix.....	36

Tabellförteckning

Tabell 1. Skatteutgifter brutto i procent av totala skatteintäkter inom olika skatteområden.....	6
Tabell 2. Skatteutgifter fördelade på skatte- utgifts- och politikområden.....	13

1 Inledning

Samhällets stöd till företag och hushåll redovisas i huvudsak på statsbudgetens utgiftssida. Vid sidan av dessa stöd finns det även stöd på statsbudgetens inkomstsida i form av skatteutgifter.

Definitionen av en skatteutgift är att skatteuttaget är *lägre* än en viss angiven norm. Ett exempel är mervärdesskattesatsen på livsmedel, som är nedsatt från 25 till 12 procent. Normen är i detta fall 25 procent och skatteutgiften utgörs av skillnaden mellan 25 procent och 12 procent multiplicerat med underlaget. Om en skatteutgift slopas leder det till ökade skatteintäkter och därmed till en budgetförstärkning för offentlig sektor på samma sätt som om en utgift på statsbudgetens utgiftssida slopas.

Vid sidan av skatteutgifter finns det även skattesanktioner, där skatteuttaget är *högre* än den angivna normen. Ett exempel på en skattesanktion är den särskilda skatt som utgår på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer. Denna skatt tas endast ut för sådan el som produceras i kärnkraftverk och är därför att betrakta som en skattesanktion.

Det primära syftet med den redovisning av skatteutgifter som lämnas i denna bilaga är att synliggöra de indirekta stöd som skatteutgifterna utgör på statsbudgetens inkomstsida för att därmed ge underlag till prioritering av olika stöd.

Allmänt gäller att ett givet skatteuttag kan uppnås genom en lägre skattesats om den bas skatten tas ut på breddas. En sådan breddning av basen kan ske genom att minska antalet skatteutgifter. Redovisningen av skatteutgifterna syftar dock *inte* till att eliminera skatteutgifterna. Ett bibehållande av en skatteutgift kan vara mer samhällsekonomiskt lönsamt än ett slopande.

1.1 Nyheter 2005

Begreppet skatteutgifter ersätter från och med denna bilaga till 2005 års ekonomiska vårproposition den tidigare benämningen skatteavvikelser. Skälet till namnbytet är flera, begreppet skatteutgifter har bedömts vara lättare att relatera till de stöd som ges på

utgiftssidan, den engelska motsvarigheten, tax expenditures, är ett internationellt erkänt begrepp och bland övriga nordiska länder används begreppet skatteutgifter.

Då skatteutgifterna baseras på en periodiserad redovisning borde begreppet *skattekostnader* användas istället för *skatteutgifter*. Skattekostnader saknar dock en internationell motsvarighet och har inte heller bedömts bidra till att göra kopplingen till utgiftssidan tydligare. Därför har begreppet skatteutgifter, trots denna invändning, valts.

I föregående års bilaga delades skatteutgifterna in i två grupper, medel inom specifika politikområden och skattepolitiskt motiverade skatteutgifter. Även på detta område har ett namnbyte skett. Istället för begreppet *skattepolitisk* skatteutgift används *skatte teknisk* skatteutgift. Syftet med ändringen är att det tydligare ska framgå vad som avses. En mer ingående beskrivning av skillnaden mellan skatteutgifter som utgör medel inom specifika politikområden och skattetekniskt motiverade skatteutgifter ges i avsnitt 2.

1.2 Disposition

De senaste åren har ett arbete bedrivits i syfte att tydliggöra skatteutgifternas betydelse i ett budgetperspektiv. I avsnitt 2 i denna bilaga beskrivs detta arbete närmare. För att kunna identifiera en skatteutgift måste det existerande skattesystemet sättas i relation till en jämförelsenorm. Avsnitt 3 innehåller därför en relativt utförlig beskrivning av de normer som har valts för de olika inkomstlagen. Avsnitt 4 beskriver de beräkningsmetoder som används. I avsnitt 5 redogörs dels för vilka skatteutgifter som har tillkommit sedan föregående års redovisning, dels kommenteras de största skatteutgifterna inom de olika skatteområdena.

Avsnitt 6 innehåller den tabell som redovisar samtliga, identifierade, skatteutgifter och skattesanktioner för inkomståren 2004–2006 fördelade på skatteområden. I avsnitt 7 ges beskrivningar av de enskilda skatteutgifterna. Slutligen ges, i ett appendix till denna bilaga, en förteckning över samtliga utgifts- och politikområden för 2005.

2 Skatteutgifterna ur ett budgetperspektiv

Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika politikområden som t.ex. konjunktur-, bostads-, miljö- eller arbetsmarknadspolitik i syfte att stärka dessa områden. Ur ett budgetperspektiv kan de därför jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. De bör därför behandlas i likhet med utgifterna och inkluderas i de resultatredovisningar som regelbundet lämnas avseende olika politikområden. En sådan redovisning är en förutsättning för en mer rättvisande jämförelse av stöd som lämnas över statsbudgeten inom olika områden på såväl utgifts- som inkomstsidan.

Vid sidan av de skatteutgifter som kan anses vara medel inom specifika politikområden finns det skatteutgifter som har uppstått till följd av regler som i huvudsak har sin grund i mål inom skattesystemet. Sådana mål kan vara att ge intäkter, allmänna fördelningsmål, administrativa mål såsom enkelhet, legitimitet/rimlighet och att undvika oacceptabla konsekvenser för den enskilde. Sådana skatteutgifter är i första hand skattetekniskt motiverade.

Även om de skattetekniskt motiverade skatteutgifterna medför ett stöd för de grupper eller verksamheter som berörs, så saknar de direkt koppling till olika politikområden. Ur ett budgetperspektiv kan de därför inte jämföras med stöd på budgetens utgiftssida.

Det finns ingen klar gräns mellan de skatteutgifter som utgör medel inom specifika politikområden och de som är skattetekniskt motiverade. Ett antal skatteutgifter kan därför anses vara en blandning av dessa två grupper. Sammanfattningsvis kan skatteutgifterna därför delas in i tre grupper:

1. medel inom specifika politikområden (PO)
2. skattetekniskt motiverade (ST)
3. en blandning av 1. och 2.

En fördjupad redovisning och uppföljning av skatteutgifterna, i syfte att bl.a. ytterligare förbättra underlaget för prioriteringar mellan olika områden i budgetarbetet, bör i första

hand ta sikte på de skatteutgifter som är att jämföras med stöd på budgetens utgiftssida, dvs. de som utgör medel inom ett specifikt politikområde.

2.1 Skatteutgifternas omfattning

I tabell 1 redovisas det samlade intäktsbortfall som de beräknade skatteutgifterna medför, relaterat till de intäkter de olika skatteslagen inbringar till den offentliga sektorn. Redovisningen görs dels för samtliga skatteutgifter, dels enbart för skatteutgifter som utgör medel inom specifika politikområden. Beräkningarna bygger på prognoser för 2005. En detaljerad redovisning av samtliga, identifierade, skatteutgifter ges i avsnitt 5, tabell 2.

De andelar som anges i tabell 1 bör tolkas med viss försiktighet då redovisningen av skatteutgifterna av olika skäl inte är fullständig. Ett skäl är att det i många fall saknas underlag för att beräkna skatteutgifterna. Ett annat är att någon fullständig genomgång av skattelagstiftningen avseende skatteutgifter inte har gjorts. Tabellen ger dock en översiktlig bild av skatteutgifternas betydelse inom olika skatteområden.

Tabell 1. Andel skatteutgifter och skattesanktioner av totala skatteintäkter inom olika skatteområden 2005

	Specifika politikområden	Samtliga
<i>Skatteutgifter</i>		
Direkt skatt på arbete	3	3
Indirekt skatt på arbete	2	2
Skatt på kapital	58	87
Skatt på bolagsvinster	1	13
Mervärdesskatt	18	21
Punktskatter	51	53
Skattereduktioner*	1	1
Kreditering på skattekonto*	2	2
<i>Skattesanktioner</i>		
Indirekt skatt på arbete	0	-17
Skatt på kapital	-15	-18
Punktskatter	-2	-2
Totalt*	13	11

* Anges som andel av totala skatteintäkter för samtliga skatteområden

Skatteutgifterna inom specifika politikområden uppgår till 13 procent av totala skatteintäkter. Sett till samtliga skatteutgifter

är motsvarande andel 11 procent. Orsaken till att andelen skatteutgifter inom specifika politikområden är högre, är att majoriteten av skattesanktionerna saknar politikområdesanknytning. Detta får till följd att skatteuttaget blir lägre för de politikområdesanknutna skatteutgifterna då de inte minskas med lika mycket som de skattetekniska skatteutgifterna

Sett till de olika skattelagen återfinns den största andelen skatteutgifter inom området skatt på kapital. Ett flertal av skatteutgifterna inom kapitalskatteområdet är dock skattetekniskt motiverade. Om de skattetekniskt motiverade skatteutgifterna exkluderas sjunker andelen inom området skatt på kapital från 88 till 58 procent. Av de skatteutgifter, som utgör medel inom specifika politikområden, är nedsatt avkastningsskatt på pensionsmedel den största. Skatteutgiften uppstår i och med att skattesatsen är nedsatt från 30 procent, normen för skatt på kapitalinkomster, till 15 procent. Skatteutgiften ligger inom PO20, Ekonomisk äldrepolitik, som syftar till att stärka tiden efter pensionering för främst personer med låg eller ingen inkomst.

Även inom punktskatteområdet är skatteutgifterna betydande. De som utgör medel inom specifika politikområden uppgår till 51 procent. Nära hälften av dessa skatteutgifter ligger inom PO 38, Näringspolitik. Detta område syftar bl.a. till att främja en hållbar ekonomisk tillväxt och en ökad sysselsättning genom fler och växande företag.

3 Beskrivning av jämförelsenorm

Den jämförelsenorm som har använts vid beräkningen av skatteutgifterna i denna bilaga utgår i huvudsak från principen om likformig beskattning, vilket också var en av grundpelarna i 1990 års skattereform. Principen om likformig beskattning innebär i detta sammanhang att beskattningen inom varje skatteslag skall vara enhetlig och utan undantag. Därför preciseras jämförelsenormen separat inom vart och ett av de olika skattelagen inkomstskatt, indirekt beskattning av förvärvsinkomst, mervärdesskatt och punktskatt.

I betänkandet Förmåner och sanktioner (SOU 1995:36) och i 1997 års ekonomiska vårproposition finns en uttömmande beskrivning av jämförelsenormer och beräkningsmetoder vid skatteutgiftsberäkningarna. I detta avsnitt ges ett sammandrag av dessa inom varje skatteslag.

Det pågår ständigt en översyn av de normer som redovisningen bygger på. Exempelvis genomfördes till 2003 års bilaga en översyn inom punktskatteområdet. Arbetet syftade till att tydliggöra principerna för vilka skatter som ingår i redovisningen och även till att förtydliga och i viss mån revidera normerna.

3.1 Norm för inkomstbeskattning

För inkomstbeskattningen finns en gemensam norm för vad som är en inkomst. Den innebär att den samlade inkomst som skall beskattas enhetligt motsvaras av summan av konsumtionsutgifterna och nettoförmögenhetens förändring under beskattningsperioden. Beskattningsperiodens längd skall vara ett kalenderår eller ett 12 månader långt räkenskapsår.

Det finns dock ingen gemensam norm för vilken skattenivå som skall gälla för de olika inkomstslagen tjänst, kapital och näringsverksamhet. Det förhållandet att skattenivån för de olika inkomstslagen skiljer sig åt påverkar således inte skatteutgiftsberäkningarna. Vidare gäller att olika grad av progressivitet i skatteskalen är förenlig med normen under förutsättning att individer med identiska inkomster betalar lika mycket i skatt. Likaså är skattereduktioner förenliga med normen under förutsättning att de är generella och inte gynnar vissa grupper av skattskyldiga eller inkomster av vissa typer av aktiviteter. Därutöver har bl.a. följande preciseringar gjorts av normen för inkomstbeskattningen:

- Sparande skall ske med beskattade inkomster.
- Värdeförändringar skall beskattas (alternativt skall skatterestitution ges) när de uppkommer och inte vid realisationstillfället.

- Värdet av hushållsarbete och fritid skall inte ingå i skattebasen.
- Offentliga transfereringar skall utgöra skattepliktig inkomst.
- Den implicita avkastning i form av boendetjänster som egnahemsägaren eller bostadsrättsinnehavaren erhåller skall utgöra skattepliktig inkomst.
- Avskrivningar i näringsverksamhet skall hanteras efter ekonomisk livslängd.
- Endast ränteutgifter för lån till investeringar där avkastningen är skattepliktig skall vara avdragsgilla.

3.2 Norm för indirekt beskattning av förvärvsinkomster

Enligt normen för indirekt beskattning av förvärvsinkomster skall socialavgifter och allmän löneavgift eller särskild löneskatt utgå på all ersättning för utfört arbete. Normen är i detta fall en enhetlig skattesats för respektive skatt eller avgift. Sådana ersättningar som är förmånsgrundande för olika socialförsäkringar skall ingå i underlaget för socialavgifter och allmän löneavgift.

Övriga ersättningar för utfört arbete skall ingå i underlaget för särskild löneskatt. Nivån på den särskilda löneskatten skall återspegla vad som i ekonomisk mening kan anses vara skatteinnehållet i socialavgifterna, den allmänna löneavgiften och den allmänna pensionsavgiften.

3.3 Norm för mervärdesskatt

Normen för mervärdesskatt är att i princip all yrkesmässig omsättning av varor och tjänster skall beskattas med normalskattesatsen, som för närvarande uppgår till 25 procent. Undantaget från skatteplikt när det gäller uthyrning av fast egendom redovisas dock inte som en skatteutgift. Skälet är att skatteplikt för sådana tjänster skulle innebära en icke neutral beskattning av boende i hyresrätt och egnahem. Vidare anses det förhållandet att omsättning av finansiella tjänster och försäkringstjänster inte omfattas av mervärdes-

skatteplikt utgöra en del av normen i skatteutgiftsredovisningarna.

Destinationsprincipen skall tillämpas vid internationella transaktioner. Offentlig myndighetsutövning skall inte vara skattepliktig. Varor och tjänster som subventioneras med offentliga medel är inte skattepliktiga när den ingående mervärdesskatten är högre än den utgående mervärdesskatt som skulle utgå på det subventionerade priset.

3.4 Norm för punktskatter

Redovisningen av skatteutgifter inom punktskatteområdet omfattar endast energi- och koldioxidskatterna inklusive den särskilda skatten på kärnkraftsel. Energiskatten tar sikte på energianvändningen och normen är därför att all energiförbrukning skall belastas med samma skatt per kWh.

En differentiering av skatteuttaget mellan el och övriga bränslen för uppvärmnings- och drivmedelsändamål är förenlig med normen. Skälet är att el och övriga bränslen är olika typer av energislag. För övriga bränslen är det förenligt med normen att differentiera mellan uppvärmning och drivmedel. Motivet är att energiskatten på drivmedel inte bara fyller övergripande fiskala syften utan också fångar upp vissa samhällsekonomiska kostnader av vägtrafiken såsom slitage på väg, bullerstörning och olyckor.

För förbrukning av el motsvaras normen av normalskattesatsen på el.

För förbrukning av bränslen som används till uppvärmningsändamål motsvaras normen av skattesatsen på eldningsolja.

För bränsle som används som drivmedel utgörs normen av skattesatsen för bensin i miljöklass 1.

Tidigare har normalskattesatsen på el utgjort normen för differentierat skatteuttage på fossila bränslen och energiskattebefrielse för biobränslen, torv m.m till uppvärmningsändamål. Från och med årets redovisning motsvaras normen istället av energiskattesatsen på eldningsolja.

Normen för koldioxidskatten utgår från att skatten är avsedd att utgöra ett pris på utsläpp av koldioxid. Enligt normen skall skatten därför vara proportionell mot koldioxidutsläppen från respektive bränsle. Implicit

speglar skattenivån en monetär värdering av den skada som en enhet utsläppt koldioxid medför. Denna skada är densamma oavsett var utsläppen kommer ifrån. Därför sätts normen för koldioxidskatten lika med normalskattesatsen oberoende av om bränslet används för uppvärmning eller som drivmedel.

Energi- och koldioxidskatterna är endast avsedda att träffa bränsle som används som drivmedel eller för uppvärmning. Skattefriheten för bränsle som används som råvara betraktas därför inte som en skatteutgift.

4 Beräkningsmetoder

Beräkningen av skatteutgifterna baseras på en periodiserad redovisning, vilket innebär att skatteeffekterna avser det år den underliggande ekonomiska aktiviteten sker. Uppbördsförskjutningar beaktas således inte.

Beräkningsmetoden av skatteutgifterna är statisk. Det innebär att ingen hänsyn tas till de effekter på de olika skattebasernas storlek som uppstår genom gällande skattereglers inverkan på individernas och företagens beteenden. Effekten av detta är att ett slopande av skatteutgifterna inte ger en så stor intäktsförstärkning som kan tyckas framgå av denna redovisning.

Det finns saldpåverkande och icke saldpåverkande skatteutgifter. I det följande beskrivs skillnaden mellan dessa två.

4.1 Saldopåverkande skatteutgifter

De saldpåverkande skatteutgifterna redovisas både netto- och bruttoberäknade. Den bruttoberäknade skatteutgiften visar det faktiska skattebortfall som skatteutgiften medför. Om stödet istället hade getts på utgiftssidan skulle det motsvaras av en *skattefri* transferering. Exempel på sådana skattefria transfereringar på utgiftssidan är barnbidrag och bostadsbidrag.

Skatteutgifterna redovisas även brutto för att kunna jämföras med *skattepliktiga* transfereringar på utgiftssidan. Exempel på

sådana transfereringar är sjukpenning och föräldrapenning.

Vid beräkningen av en bruttoberäknad skatteutgift justeras de bruttoberäknade skatteutgifterna upp med hänsyn till den marginalsatt som gäller för det aktuella skattesubjektet. Antag t.ex. en skatteutgift som ger ett skattebortfall netto i inkomstslaget tjänst på 100. Det är detta som är statens intäktsbortfall till följd av skatteutgiften. Om denna skatteutgift skall kunna jämföras med ett skattepliktigt stöd på utgiftssidan måste skatteutgiften räknas upp med den marginalsatt som gäller för inkomstslaget, vilket ger åtgärdens bruttoeffekt. För att förenkla beräkningen antas att marginalsatten uppgår till 25 procent. Den bruttoberäknade skatteutgiften blir då $133 (=100/(1 - 0,25))$, vilket kan jämföras med ett skattepliktigt stöd på utgiftssidan.

4.2 Icke saldpåverkande skatteutgifter

På utgiftssidan finns det såväl skattefria som skattepliktiga transfereringar. Enligt den norm som gäller för inkomstbeskattningen skall offentliga transfereringar utgöra skattepliktig inkomst. Det innebär att skattefria transfereringar automatiskt definieras som skatteutgifter. Exempel på sådana, icke saldpåverkande, skatteutgifter är barnbidrag och bostadstillägg för pensionärer. Orsaken till skattefriheten är närmast administrativ.

För att kunna jämföra skattefria och skattepliktiga transfereringar krävs en kompletterande redovisning, där bidragen först höjs, för att sedan beskattas så att bidraget efter skatt är lika stort. En sådan skattebeläggning innebär visserligen ökade offentliga utgifter, men samtidigt ökar skatteintäkterna. Budgetsaldot påverkas således inte. Därför kallas dessa skattefria transfereringar för icke saldpåverkande skatteutgifter.

De icke saldpåverkande skatteutgifterna har inte fördelats på utgiftsområden eller politikområden då de inte påverkar statsbudgetens saldo. För dessa skatteutgifter beräknas endast ett brutto, som visar hur mycket utgifterna för den ifrågasvarande transfereringen skulle behöva öka om transfereringen var föremål för inkomstbeskattning. Redovis-

ningen netto återfinns på utgiftssidan under respektive utgiftsområde.

5 Skatteutgifter 2005

I detta avsnitt anges dels vilka skatteutgifter som har tillkommit, dels kommenteras de största skatteutgifterna inom respektive skatteområde. I kommentarerna refereras genomgående till uppgifter om de bruttoberäknade skatteutgifterna 2005.

5.1 Nyttillkomna skatteutgifter 2005

I denna, 2005 års ekonomiska vårproposition föreslås ett antal helt nya skatteutgifter med anledning av de skador på skogsbeståndet, som uppstått i samband med den svåra stormen i början av 2005. Dessa är tillfällig energi- och koldioxidskattebefrielse för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom skogsbruksnäringen, samt en skattereduktion för stormskadad skog.

Genom regeländringar i budgetpropositionen för 2005 har två skatteutgifter tillkommit. Den första är en nedsättning av koldioxidskatt för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom jord- och skogsbruksnäringen. Den andra ett ramanslag till regionalpolitisk stimulans.

Från och med inkomståret 2005 påförs aktiebolag, som gör avsättning till periodiseringsfond, en schablonintäkt. Denna syftar till att räntebelägga den skattecredit som bolagen tidigare har åtnjutit. Även om avsättningsmöjligheten till periodiseringsfond inte har upphört utgör denna, på grund av "räntebeläggnings", inte längre en skatteutgift. Skatteutgiften kvarstår dock, bland annat för enskilda näringsidkare som inte påförs någon schablonintäkt. I samband med räntebeläggnings gjordes vissa justeringar i metodiken för att beräkna skatteutgiften, vilket medför att en lägre skatteutgift redovisas för 2004 jämfört med föregående års bilaga.

Det har dessutom skett en del förändringar i redovisningen. Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna finns det två nedsättningar som

arbetsgivare får göra. Den första är i huvudsak inriktad mot mindre företag och den andra är en regional nedsättning. Då det finns svårigheter förknippade med att få fram underlag för att redovisa dessa nedsättningar var och en för sig, redovisas de från och med detta års skatteutgiftsbilaga tillsammans.

Skatteutgifterna begränsningsregel småhus och begränsningsregel förmögenhetsskatt har flyttats till skattereduktioner.

I årets redovisning av skatteutgifter finns det med en skatteutgift som tidigare inte har redovisats som skatteutgift, skattereduktion för sjöinkomst, och en skattesanktion som tidigare inte har redovisats, socialavgifter som utgår på skattepliktiga ersättningar över förmånstaken.

5.2 Saldopåverkande skatteutgifter i sammandrag

De saldpåverkande skatteutgifter som redovisas här förväntas uppgå till omkring 147 miljarder kronor brutto inkomståret 2005. Denna uppgift om den samlade omfattningen bör dock, av skäl som anförts i inledningen, tolkas med viss försiktighet.

5.2.1 Inkomstbeskattning

Den största skatteutgiften inom tjänsteinkomstbeskattning är avdrag för resor till och från arbetet, som för inkomståret 2005 beräknas uppgå till omkring 8 miljarder kronor brutto.

Den största skatteutgiften inom kapitalinkomstbeskattning förväntas inkomståret 2005 vara nedsatt avkastningsskatt på pensionsmedel. Denna skatteförmån orsakas av att avkastningsskatten på pensionsmedel uppgår till 15 procent av en schablonmässigt beräknad avkastning istället för till 30 procent. För inkomståret 2005 beräknas den beskattningsbara förmånen uppgå till omkring 15 miljarder kronor.

5.2.2 Indirekt beskattning av förvärvsinkomster

Bland de skatteutgifter som rör socialavgifter är nedsättning med inriktning mot mindre företag och regional nedsättning för arbetsgivaravgifter den största. Inkomståret 2005 beräknas denna beskattningsbara förmån uppgå till omkring 7 miljarder kronor.

5.2.3 Mervärdesskatt

Den största skatteförmånen inom mervärdesskatteområdet uppstår genom den reducerade skattesatsen för livsmedel. Inkomståret 2005 beräknas denna skatteutgift uppgå till omkring 25 miljarder kronor brutto.

5.2.4 Punktskatter

Inom punktskatteområdet ger nedsatt skatt till 0,5 öre/kWh för elförbrukning inom industrin upphov till beskattningsbara förmåner på omkring 17 miljarder kronor brutto inkomståret 2005.

Energiskattebefrielsen för biobränsle, torv m.m. ger en beräknad skatteförmån på omkring 5 miljarder kronor inkomståret 2005. I föregående års bilaga till 2004 års ekonomiska vårproposition beräknades skatteförmånen till omkring 16 miljarder kronor. Anledningen till denna markanta minskning av skatteförmånen är att normen ändrats från normalskattesatsen på el till energiskattesatsen på eldningsolja.

5.2.5 Skattereduktioner

En skattereduktion minskar den slutliga skatten genom avräkning mot statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt, inkomst av näringsverksamhet och statlig fastighetsskatt. Skattereduktionerna beräknas sammanlagt uppgå till omkring 10 miljarder kronor brutto inkomståret 2005. Den största enskilda skatteutgiften är skattereduktion för fackföreningsavgiften som beräknas till drygt 3 miljarder kronor brutto.

5.2.6 Kreditering på skattekonto

Det finns ett antal stöd som efter beviljande tillgodoförs målgruppen genom kreditering av dennes skattekonto. Den sammanlagda skatteutgiften för kreditering på skattekonto beräknas uppgå till omkring 20 miljarder kronor brutto inkomståret 2005. Den största enskilda skatteutgiften uppgår till omkring 9 miljarder kronor brutto och avser tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och lands-ting.

5.3 Icke saldpåverkande skatteutgifter i sammandrag

De icke saldpåverkande skatteutgifter som redovisas här beräknas för inkomståret 2005 uppgå till omkring 32 miljarder kronor brutto.

6 Redovisning av skatteutgifter

I tabell 2 i denna bilaga redovisas skatteutgifterna uppdelade på skatteområden för inkomståren 2004–2006. Tabellen inleds med saldpåverkande skatteutgifter och avslutas med icke saldpåverkande skatteutgifter. De saldpåverkande skatteutgifterna har fördelats på utgiftsområden (UO) och politikområden (PO), vilket framgår av kolumnerna två och tre i tabellen. En definition av vad numreringen av de olika utgifts- och politikområdena står för, ges i ett appendix till denna bilaga.

I redovisningen av skatteutgifter beaktas såväl beslutade som föreslagna regelförändringar. En ”*” visar att skatteutgiften är nytillkommen, men att riksdagen ännu inte har fattat beslut om den. Ett ”u” i tabellen innebär att skatteutgiften har upphört eller kommer att upphöra ett visst år. Ett blankt fält, ” ”, visar att skatteutgiften inte existerade under ett eller flera år under den period för vilken skatteutgifterna redovisas.

Ett streck, ”-”, innebär att skatteutgiften inte har kunnat beräknas. Noll i tabellen (0,00) visar att skatteutgiften har beräknats, men att den är mindre än 5 miljoner kronor.

I Avsnitt 7, som följer efter tabellen, ges en kortfattad beskrivning av de enskilda skatteutgifterna.

Tabell 2. Skatteutgifter fördelade på skatte- utgifts- och politikområden

Mdkr				brutto		netto			
				2004	2005	2006	2004	2005	2006
SALDOPÅVERKANDE SKATTEUTGIFTER									
A. Inkomst i tjänst och allmänna avdrag									
A1	U011	P020	Arbetsgivares kostnader för arbetstagares pension	-	-	-	-	-	-
A2	U024	P038	Löneunderlaget i fåmansaktiebolag	0,87	0,85	0,87	0,52	0,51	0,52
A3	U024	P038	Sjöinkomstavdrag	-	-	-	-	-	-
A4	U024	P038	Underskott i aktiv verksamhet m.m.	0,05	0,06	0,04	0,03	0,04	0,03
A5	-	ST	Personaloptioner	-	-	-	-	-	-
A6	U019	P033	Regionalpolitisk stimulans	-	0,51	0,51	-	0,30	0,30
<i>Avdrag för kostnader i tjänst</i>									
A7	U013	P022	Avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete, dubbel bosättning och hemresor	1,31	1,23	1,37	0,76	0,73	0,79
A8	U013	P022	Avdrag för resor till och från arbetet	8,46	8,47	9,52	4,90	5,04	5,46
A9	U013	P022	Avdrag för inställelseresor	-	-	-	-	-	-
<i>Skattefria förmåner och ersättningar</i>									
A10	U024	P038	Sänkt skatt för utländska nyckelpersoner	0,21	0,22	0,23	0,12	0,12	0,13
A11	U013	P022	Förmån av resa vid anställningsintervju	-	-	-	-	-	-
A12	U013	P022	Förmån av utbildning vid personalavveckling m.m.	-	-	-	-	-	-
A13	U022	P037	Förmån av personaldator	4,14	4,22	4,26	2,37	2,41	2,42
A14	U020	P034	Förmån av miljöanpassade bilar	0,07	0,07	0,07	0,04	0,04	0,04
A15	-	ST	Stipendier	-	-	-	-	-	-
A16	-	ST	Personalrabatter mm.	-	-	-	-	-	-
A17	-	ST	EU-parlamentarikers rese- och kostnadsersättning	-	-	-	-	-	-
A18	-	ST	Hittelön	-	-	-	-	-	-
A19	-	ST	Ersättning för blod m.m.	0,06	0,06	0,06	0,04	0,04	0,04
A20	-	ST	Inkomst från försäljning av vilt växande bär	-	-	-	-	-	-
A21	-	ST	Utlandstillägg mm.	-	-	-	-	-	-
A22	-	ST	Ersättningar och förmåner till statligt anställda vid utlandsstationering	-	-	-	-	-	-
A23	-	ST	Tjänsteinkomster förvärvade vid vistelse utomlands	-	-	-	-	-	-
A24	-	ST	Tjänsteinkomster förvärvade på vissa utländska fartyg	-	-	-	-	-	-
A25	-	ST	Ersättning till offer för nationalsocialistisk förföljelse	-	-	-	-	-	-
A26	U014	P023	Personalvård	-	-	-	-	-	-
A27	U09	P014	Förmån av privat hälso- och sjukvård	-	-	-	-	-	-
A28	U05	P05	Kostnadsersättning till viss personal på SIPRI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A29	U011	P020	Avdrag för pensionspremier	-	-	-	-	-	-
B. Intäkter i näringsverksamhet									
B1	U023	P043	Uttag av bränsle	0,23	0,23	0,23	0,14	0,14	0,14
B2	U023	P041	Avverkningsrätt till skog	-	-	-	-	-	-
C. Kostnader i näringsverksamhet									
C1	U013	P022	Avdrag för kostnader för resor till och från arbetet	-	-	-	-	-	-
C2	U024	P038	Matching-credit-klausuler i olika dubbelbeskattningsavtal	-	-	-	-	-	-
C3	U024	P038	Koncernbidragsdispens	-	-	-	-	-	-

Mdkr				<i>brutto</i>			<i>netto</i>		
				2004	2005	2006	2004	2005	2006
C4	U024	P038	Rabatter och liknande från ekonomiska föreningar	-	-	-	-	-	-
C5	U011	P020	Avsättning till personalstiftelse (pension)	-	-	-	-	-	-
C6	U023	P041	Anläggning av ny skog m.m.	0,33	0,37	0,34	0,20	0,22	0,21
C7	-	ST	Skadeförsäkringsföretag	0,77	0,90	0,66	0,56	0,65	0,48
C8	-	ST	Överavskrivningar avseende inventarier	2,66	3,17	3,40	1,90	2,23	2,39
C9	-	ST	Periodiseringsfonder	5,99	2,01	2,13	4,16	1,21	1,29
C10	-	ST	Substansminskning	-	-	-	-	-	-
C11	U023	P041	Skogsavdrag	-	-	-	-	-	-
C12	U023	P043	Yrkesfiskaravdrag	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
C13	U019	P033	Bidrag till regionala utvecklingsbolag	-	-	-	-	-	-
C14	-	ST	Nedskrivning av lager och pågående arbeten	1,72	1,88	1,96	1,16	1,26	1,32
C15	-	ST	Skogs- och skogsskadekonto	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
C16	-	ST	Räntefördelning vid generationsskiften	-	-	-	-	-	-
D. Intäkter i kapital									
D1	U018	P031	Avkastning eget hem	16,02	13,47	6,25	11,22	9,43	4,37
D2	U024	P038	Utdelning på aktier i onoterade bolag	3,67	3,68	3,74	2,57	2,58	2,62
D3	U024	P038	Utdelning av aktier	-	-	-	-	-	-
D4	-	ST	Värdeförändring på eget hem och bostadsrätt	8,04	7,74	8,24	5,63	5,42	5,77
D5	-	ST	Värdeförändring på aktier m.m.	12,61	10,06	10,96	8,83	7,04	7,67
D6	U018	P031	Nedsatt kapitalvinstskatt vid försäljning av eget hem och bostadsrätt	4,42	4,73	4,61	3,09	3,31	3,23
D7	U011	P020	Nedsatt avkastningsskatt på pensionsmedel	14,11	14,89	14,03	9,88	10,42	9,82
D8	-	ST	Nedsatt avkastningsskatt på K-försäkringar	0,39	0,41	0,39	0,27	0,29	0,27
D9	-	ST	Schablonmässigt underlag för avkastningsskatt	14,51	0,00	0,00	10,16	0,00	0,00
D10	-	ST	Begränsningslagen	0,57	0,57	0,57	0,40	0,40	0,40
D11	-	ST	Framskjuten beskattning vid andelsbyte	-	-	-	-	-	-
E. Kostnader i kapital									
E1	-	ST	Konsumtionskrediter	-	-	-	-	-	-
E2	-	ST	Kapitalförluster på marknadsnoterade aktier m.m.	-	-	-	-	-	-
F. Socialavgifter									
F1	U024	P038	Nedsättning med inriktning mot mindre företag, egenavgifter	1,67	1,73	1,81	1,17	1,21	1,26
F2	U019	P033	Regional nedsättning av egenavgifter	0,11	0,11	0,11	0,07	0,08	0,08
F3	U024	P038	Nedsättning med inriktning mot mindre företag och regional nedsättning för arbetsgivaravgifter	7,05	6,76	6,90	5,19	4,87	4,97
G. Särskild löneskatt									
G1	U017	P028	Utländska artister	0,07	0,07	0,07	0,05	0,05	0,05
G2	U024	P038	Ersättning skiljemannauppdrag	-	-	-	-	-	-
G3	U017	P030	Ersättning till idrottsutövare	-	-	-	-	-	-
H. Mervärdesskatt									
<i>Undantag från skatteplikt (avdragsrätt föreligger ej)</i>									
H1	U018	P031	Försäljning av tomtmark och byggnader	1,21	1,27	1,32	0,89	0,91	0,95
H2	U017	P028	Försäljning av konstverk (<300 000 kr/år)	-	-	-	-	-	-
H3	-	ST	Lotterier	4,99	5,23	5,52	3,67	3,77	3,97

Mdkr				<i>brutto</i>			<i>netto</i>		
				2004	2005	2006	2004	2005	2006
<i>Skattesats 0, 6 eller 12 procent (avdragsrätt föreligger)</i>									
H4	U09	P013	Läkemedel	1,74	1,90	2,02	1,28	1,37	1,46
H5	-	ST	Internationell personbefordran	0,97	1,02	1,06	0,71	0,73	0,76
H6	U022	P036	Personbefordran	4,77	5,15	5,60	3,51	3,71	4,03
H7	U017	P028	Allmänna nyhetstidningar	1,72	1,89	2,00	1,27	1,36	1,44
H8	U017	P028	Böcker, tidskrifter m.m.	2,32	2,55	2,71	1,71	1,84	1,95
H9	U017	P028	Biograföreställningar	0,31	0,32	0,34	0,23	0,23	0,25
H10	U017	P028	Vissa entréavgiftsbelagda kulturevenemang	1,67	1,75	1,85	1,23	1,26	1,33
H11	U017	P030	Kommersiell idrott	2,69	2,65	2,89	1,98	1,91	2,08
H12	U017	P028	Upphovsrätter	0,12	0,12	0,13	0,09	0,09	0,09
H13	U017	P028	Entré djurparker	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03
H14	Uo12	P021	Livsmedel	23,66	24,52	25,28	17,42	17,66	18,20
H15	U024	P038	Rumsuthyrning	1,19	1,24	1,31	0,87	0,90	0,94
H16	U017	P030	Transport i skidliftar	0,15	0,15	0,16	0,11	0,11	0,11
H17	U017	P028	Försäljning av konstverk (>300 000 kr/år)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
<i>Undantag från skattskyldighet</i>									
H18	U017	P030	Omsättning i ideella föreningar	0,08	0,09	0,09	0,06	0,06	0,06
<i>Redovisningsperiod</i>									
H19	-	ST	Tidpunkt för inbetalning i byggnads- och annan entreprenadverksamhet	0,36	0,46	0,52	0,27	0,33	0,37
<i>Avdrag för ingående skatt</i>									
H20	-	ST	Ingående skatt på jordbruksarrende	-	-	-	-	-	-
I. Punktskatter									
<i>Energiskatt</i>									
I1	U022	P036	Energiskatt på dieselbränsle i motordrivna fordon	8,59	8,61	8,97	6,32	6,20	6,46
I2	U022	P036	Energiskattebefrielse för elförbrukning vid banddrift	1,12	1,22	1,23	0,82	0,88	0,88
I3	U022	P036	Energiskattebefrielse för bränslebrukning vid banddrift	0,13	0,14	0,15	0,09	0,10	0,11
I4	-	ST	Energiskattebefrielse på bränsle för inrikes sjöfart	0,80	0,99	1,03	0,59	0,72	0,74
I5	-	ST	Energiskattebefrielse på bränsle för inrikes luftfart	-	-	-	-	-	-
I6	U019	P033	Elförbrukning i vissa kommuner	0,78	0,80	0,81	0,58	0,58	0,58
I7	U021	P035	Skatt på el för gas-, värme-, vatten- och elförsörjning	0,22	0,23	0,23	0,16	0,16	0,16
I8	U021	P035	Differentierat skatteuttag på fossila bränslen för uppvärmning	0,41	0,44	0,46	0,30	0,31	0,33
I9	U021	P035	Energiskattebefrielse för biobränslen, torv m.m.	4,33	4,64	4,71	3,19	3,34	3,39
I10	U021	P035	Avdrag för energiskatt på bränsle i kraftvärmeverk	0,26	0,26	0,26	0,19	0,19	0,19
I11	U021	P035	Återbetalning av energiskatt för fjärrvärmeleveranser till industrin	0,35	0,36	0,36	0,26	0,26	0,26
I12	U024	P038	Bränsleförbrukning inom industrin	1,69	1,75	1,75	1,25	1,26	1,26
I13	U023	P043	Bränsleförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen	0,12	0,13	0,13	0,09	0,09	0,09
I14*	U023	P041	Tillfällig energiskattebefrielse för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom skogsbruksnäringen		0,11	0,11		0,08	0,08
I15	U024	P038	Elförbrukning inom industrin	15,84	17,15	17,40	11,66	12,35	12,53
I16	U023	P043	Elförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen	0,52	0,56	0,56	0,38	0,40	0,40
I17	U021	P035	Miljöbonus för el producerad i vindkraftverk	0,13	0,11	0,09	0,09	0,08	0,07
I18	U024	P038	Befrielse från energiskatt på el vid deltagande i program för energieffektivisering inom industrin	0,09	0,18	0,18	0,07	0,13	0,13

Mdkr				<i>brutto</i>			<i>netto</i>		
				2004	2005	2006	2004	2005	2006
<i>Koldioxidskatt</i>									
I19	U024	P038	Generell nedsättning av koldioxidskatt för industrin	6,39	6,62	6,63	4,71	4,76	4,77
I20	U024	P038	Särskild nedsättning av koldioxidskatt för industrin	0,25	0,26	0,26	0,19	0,19	0,19
I21	U023	P043	Generell nedsättning av koldioxidskatt för växthus- och jordbruksnäringen	0,38	0,39	0,39	0,28	0,28	0,28
I22	U023	P044	Nedsättning av koldioxidskatt för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom jord- och skogsbruksnäringen		1,19	1,19		0,85	0,86
I23*	U023	P041	Tillfällig koldioxidskattebefrielse för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom skogsbruksnäringen		0,06	0,06		0,05	0,05
I24	U021	P035	Återbetalning av koldioxidskatt för fjärrvärmeleveranser till industrin	0,87	0,89	0,89	0,64	0,64	0,64
I25	U022	P036	Koldioxidskattebefrielse för bandrift	0,11	0,11	0,12	0,08	0,08	0,09
I26	U021	P035	Koldioxidskattebefrielse för elproduktion	2,84	3,00	3,12	2,09	2,16	2,24
I27	-	ST	Koldioxidskattebefrielse för inrikes luftfart	-	-	-	-	-	-
I28	-	ST	Koldioxidskattebefrielse för inrikes sjöfart	0,68	0,80	0,83	0,50	0,57	0,60
I29	U021	P035	Nedsättning av koldioxidskatt på bränsle i kraftvärmeverk	1,78	1,90	1,96	1,31	1,37	1,41
I30	U021	P035	Koldioxidskattebefrielse för torv	1,98	2,12	2,17	1,46	1,53	1,56
J. Skattereduktioner									
J1	U022	P037	Skattereduktion för anslutning till bredband	0,05	0,06	u	0,03	0,04	u
J2	U013	P022	Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa	0,62	0,64	0,67	0,35	0,36	0,38
J3	U014	P023	Skattereduktion för avgift till fackförening	3,50	3,54	3,84	2,03	2,11	2,21
J4	U021	P035	Skattereduktion för vissa miljöförbättrande installationer i småhus	0,07	0,07	0,07	0,05	0,05	0,05
J5	U013	P022	ROT-avdrag	2,80	2,03	u	1,86	1,33	u
J6	U024	P038	Skattereduktion för sjöinkomst	0,14	0,14	0,15	0,08	0,08	0,09
J7*	U023	P041	Skattereduktion för stormskadad skog		2,65	0,66		1,60	0,40
J8	U018	P031	Begränsningsregel småhus	0,47	0,47	0,47	0,33	0,33	0,33
J9	U018	P031	Begränsningsregel förmögenhetsskatt	0,07	0,07	0,07	0,05	0,05	0,05
K. Kreditering på skattekonto									
K1	U013	P022	Anställningsstöd vid anställning av långtidsarbetslösa	2,90	5,21	5,21	2,13	3,75	3,81
K2	U013	P022	Anställningsstöd till långtidssjukskrivna	0,00	0,00	u	0,00	0,00	u
K3	U013	P022	Offentligt skyddat arbete (OSA)	1,08	1,09	1,09	0,79	0,79	0,79
K4	U022	P036	Sjöfartsstöd	2,28	2,40	2,47	1,68	1,73	1,78
K5	U025	P048	Tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting	4,43	9,00	7,00	4,43	9,00	7,00
K6	U018	P031	Investeringsstimulans till hyres- och studentbostäder	0,16	0,96	1,39	0,12	0,69	1,00
K7	U018	P034	Investeringsstimulans för källsortering		0,38	0,18		0,27	0,13
K8	U021	P035	Investeringsstimulans för energi- och miljöinvesteringar i offentliga lokaler		1,33	0,67		1,33	0,67
L. Skattskyldighet									
L1	-	ST	Akademier m.m.	-	-	-	-	-	-
L2	-	ST	Företagarföreningar m.m.	-	-	-	-	-	-
L3	-	ST	Erkända arbetslöshetskassor m.m.	-	-	-	-	-	-
L4	-	ST	Ideella föreningar	-	-	-	-	-	-
L5	-	ST	Kyrkor	-	-	-	-	-	-
L6	-	ST	Ägare av vissa fastigheter	-	-	-	-	-	-

Mdkr				<i>brutto</i>			<i>netto</i>		
				2004	2005	2006	2004	2005	2006
M. Skattesanktioner									
<i>Kostnader i kapital</i>									
M1	-	ST	Ränteutgifter - 21 procents reduktion	-0,56	-0,56	-0,57	-0,39	-0,39	-0,40
M2	-	ST	Begränsning av skattereduktion	-0,80	-0,80	-0,80	-0,56	-0,56	-0,56
M3	U018	P031	Ränteutgifter för bostadsrättsföreningar	-0,35	-0,07	-0,23	-0,24	-0,05	-0,16
M4	U018	P031	Fastighetsskatt på konventionellt beskattade hyreshus och småhus	-2,65	-2,73	-2,80	-1,95	-1,97	-2,02
M5	U024	P038	Fastighetsskatt på lokaler	-5,11	-5,46	-5,84	-3,76	-3,93	-4,20
M6	U024	P038	Fastighetsskatt på industri- och elproduktionsenheter	-1,85	-1,86	-1,87	-1,36	-1,34	-1,35
M7	U018	P031	Avkastning på bostadsrättsfastighet	1,40	0,66	-0,55	1,01	0,48	-0,39
<i>Socialavgifter</i>									
M8	-	ST	Socialavgifter på icke förmånsgrundande ersättningar för arbete	-56,13	-62,64	-70,99	-41,32	-45,10	-51,11
<i>Punktskatter</i>									
M9	U021	P035	Särskild skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	-2,48	-2,46	-2,38	-1,83	-1,77	-1,71
N. EJ SALDOPÅVERKANDE SKATTEAVVIKELSER									
<i>Skattefria transfereringar</i>									
N1			Näringsbidrag och EU-bidrag	-	-	-			
N2			Avgångsvederlag till jordbrukare	-	-	-			
N3			Bidrag från Sveriges författarfond och konstnärsnämnd	-	-	-			
N4			Flyttningserättningar	-	-	-			
N5			Totalförsvarspliktigas ersättningar och förmåner	-	-	-			
N6			Bistånd	3,06	3,01	3,03			
N7			Barnbidrag m.m.	13,67	13,86	15,81			
N8			Handikappersättning m.m.	0,59	0,62	0,63			
N9			Underhållsstöd	2,41	2,39	2,33			
N10			Bidrag till adoption	-	-	-			
N11			Engångsbidrag i samband med arbetsplacering av flyktingar	-	-	-			
N12			Bostadstillägg pensionärer (BTP)	5,20	5,39	5,47			
N13			Bostadsbidrag	1,52	1,47	1,43			
N14			Studiestöd	4,59	4,56	4,66			
N15			Skattefria pensioner	0,30	0,31	0,32			
N16			Äldreförsörjningsstöd	0,16	0,15	0,15			
N17			Övriga icke skattepliktiga transfereringar	0,21	0,21	0,22			

7 Beskrivning av enskilda skatteutgifter

7.1 Saldopåverkande skatteutgifter

A. Inkomst av tjänst och allmänna avdrag

A1. Arbetsgivares kostnader för arbetstagares pension

Arbetsgivarens kostnader skall inte tas upp till beskattning hos arbetstagaren om kostnaderna avser tryggnad av pension genom avsättning eller pensionsförsäkring inom vissa ramar. Avsättningen utgör ersättning för utfört arbete, varmed ersättningen ligger till grund för särskild löneskatt. Skatteutgiften för skatt på inkomst av tjänst beror på skillnaden i marginalskatt vid avsättning och utbetalning av pensionen.

A2. Löneunderlaget i fåmansaktiebolag

Genom reglerna om löneunderlag ökar den kapitalbeskattade inkomsten för aktiva delägare i fåmansaktiebolag och närstående till dessa. Därigenom beskattas viss avkastning på arbetskraft i inkomstslaget kapital. Avkastning på arbete är lön, som bör beskattas i inkomstslaget tjänst. Skatteutgiften avser därmed skatt på inkomst av tjänst och består i skillnaden i skattesats mellan tjänste- och kapitalinkomstbeskattningen.

A3. Sjöinkomstavdrag

Sjömän som har haft s.k. sjöinkomst medges sjöinkomstavdrag som uppgår till 36 000 kronor om fartyget huvudsakligen går i fjärrfart och 35 000 kronor om det går i närfart. Om man inte har arbetat ombord hela året skall avdrag medges med 1/365 av sjöinkomstavdraget per dag. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

A4. Underskott i aktiv verksamhet m.m.

Underskott av aktiv näringsverksamhet får dras av som allmänt avdrag under vissa förutsättningar (maximalt under 5 års tid med högst 100 000 kronor per år; restriktionerna gäller dock inte litterär, konstnärlig eller

liknande verksamhet). Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

A5. Personaloptioner

Beskattning av personaloptionsförmånen sker först när personaloptionen utnyttjas. För de personer som utnyttjar personaloptionen är räntan på denna skattecredit en skatteutgift. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

A6. Regionalpolitisk stimulans

För att stimulera den regionala utvecklingen i de delar av Sverige som kan ha höga kostnader till följd av långa avstånd och kallt klimat har regeringen tillsatt en utredning. Denna utredning skall analysera och lämna förslag till regionala stimulanser på skatteområdet. I första hand skall utredas ett förhöjt grundavdrag inom stödområde A som bör gälla från och med inkomståret 2005. En särskild ram avsätts för detta ändamål om 0,30 miljarder kronor per år. Om förslaget om höjt grundavdrag inte kan genomföras skall ramen användas för andra regionala åtgärder med samma syfte. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

Avdrag för kostnader i tjänst

A7. Avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete, dubbel bosättning och hemresor

Den som har tillfälligt arbete på annan ort än hemorten eller flyttat till annan ort på grund av arbete men har kvar den tidigare bostaden kan under vissa förutsättningar få avdrag för den ökning av levnadskostnaderna som därigenom uppkommer. Om den skattskyldige på grund av sitt arbete vistas på annan ort än hemorten kan avdrag för utgifter för en hemresa per vecka medges. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

A8. Avdrag för resor till och från arbetet

Skatterättsligt anses kostnader för resor till och från arbetet i princip vara privata levnadskostnader och inte en kostnad för intäkternas

förvärvande. Anledningen är att den skattskyldige själv anses kunna välja sin bostadsort. Då kostnader som överstiger 7 000 kronor är avdragsgilla vid inkomsttaxeringen utgör avdraget en skatteutgift avseende skatt på inkomst av tjänst.

A9 Avdrag för inställelseresor

Om den skattskyldige har haft utgifter för resa mellan två platser inom EES i samband med tillträdande eller frånträdande av anställning eller uppdrag, s.k. inställelseresa, har denne rätt till avdrag för utgifterna. Avdraget skall som huvudregel beräknas efter utgiften för det billigaste färdvägset. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

Skattefria förmåner och ersättningar

Skattefria ersättningar och förmåner minskar den beskattningsbara arbetsinkomsten. Då den beskattningsbara inkomsten minskar, minskar även underlaget för socialavgifter. Ett minskat underlag innebär att den förmånsgrundande inkomsten för olika socialförsäkringar sänks, vilket minskar statens utgifter. Statens utgifter minskar dock inte med lika mycket som inbetalningarna till systemet minskar då det i socialavgifterna finns en skattedel, som inte ger rätt till några förmåner. Skattedelen motsvaras av den särskilda löneskatten. Skatteutgiften vad gäller socialavgifterna utgörs därför enbart av den särskilda löneskatten. Totalt uppgår skatteutgiften för skattefria ersättningar och förmåner därmed till skatt på dels inkomst av tjänst, dels särskild löneskatt.

A10. Sänkt skatt för utländska nyckelpersoner

Vissa förmåner och ersättningar till utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner kan undantas från beskattning. För skattefrihet krävs beslut av Forskarskattenämnden. 25 procent av lönen undantas från beskattning. Vissa ersättningar för utgifter är också undantagna från skatteplikt. Undantagen gäller under högst tre år. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A11. Förmån av resa vid anställningsintervju

Förmån av resa till eller från anställningsintervju eller kostnadsersättning för sådan resa är ej skattepliktig. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A12. Förmån av utbildning vid personalavveckling m.m.

Förmån av utbildning vid personalavveckling m.m. är undantagen från skatteplikt om utbildningen är av väsentlig betydelse för att den skattskyldige ska kunna fortsätta att arbeta. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A13. Förmån av personaldator

I de fall arbetstagaren för privat bruk får använda en datorutrustning som arbetsgivaren tillhandahåller, utgår varken inkomstskatt eller sociala avgifter. Denna förmån utgör ersättning för utfört arbete. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt. Fr.o.m. år 2004 är högsta tillåtna bruttolöneavdrag 10 000 kronor per år.

A14. Förmån av miljöanpassade bilar

För förmånsbilar som helt eller delvis drivs med elektricitet utgör förmånsvärdet 60 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara bil utan sådan mer miljöanpassad teknik. Alkohol- och gasdrivna bilar, utom de som drivs med gasol, utgör förmånsvärdet 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Skattebortfallet uppstår till följd av det nedsatta förmånsvärdet och skatteutgiften avser inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A15. Stipendier

Stipendier som är avsedda för mottagarens utbildning är skattefria. Stipendier som är avsedda för andra ändamål är skattefria under vissa förutsättningar, bl.a. om de inte utgör ersättning för utfört arbete. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A16. Personalrabatter m.m.

Personalrabatter beskattas normalt inte. Reseförmåner med inskränkande villkor som tillhandahålls anställda inom t.ex. flyg eller järnväg beskattas enligt en schablon. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A17. EU-parlamentarikers rese- och kostnadsersättning

EU-parlamentarikernas fasta resekostnads- och traktamentsersättningar från EU-parlamentet är normalt inte skattepliktiga. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A18. Hittelön

Hittelön, ersättningar till den som i särskilt fall har räddat person eller egendom i fara, och ersättningar till den som bidrar till avslöjande eller gripande av person som begått brott, är skattefria. Eftersom ersättningarna i princip är ersättning för prestation är detta en skattelättnad. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A19. Ersättning för blod m.m.

Ersättningar till den som har lämnat organ, blod eller modersmjölk är skattefria. Eftersom ersättningarna i princip är ersättning för prestation är detta en skattelättnad. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A20. Inkomst från försäljning av vilt växande bär

Inkomster från försäljning av vilt växande bär, svamp och kottar som den skattskyldige har plockat själv är skattefria upp till 5 000 kronor. Eftersom inkomsten är en ersättning för arbete är detta en skattelättnad. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A21. Utlandstillägg m.m.

Utlandstillägg och liknande ersättningar samt förmåner såsom fri bostad och bostadskostnadsersättning, är inte skattepliktiga för personal stationerade utomlands vid utrikesförvaltningen eller i svensk biståndsverksamhet. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A22. Ersättningar och förmåner till statligt anställda vid utlandsstationering

Vissa kostnadsersättningar och förmåner i samband med utlandsstationering till andra statligt anställda än anställda vid utrikesförvaltningen eller i biståndsverksamhet är inte skattepliktiga. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A23. Tjänsteinkomster förvärvade vid vistelse utomlands

Den s.k. ettårsregeln medger skattefrihet i Sverige, även om ingen beskattning skett utomlands. Om anställningen har varat minst ett år i samma land och avsett anställning hos annan än bl.a. svenska staten eller svensk kommun, medges befrielse från skatt även om ingen beskattning skett i verksamhetslandet. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A24. Tjänsteinkomster förvärvade på vissa utländska fartyg

Skattefrihet gäller för anställning ombord på utländskt fartyg om anställningen och vistelsen utomlands varat minst sex månader och avsett anställning hos arbetsgivare som är svensk juridisk person eller fysisk person bosatt i Sverige. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A25. Ersättning till offer för nationalsocialistisk förföljelse

Ersättning från utlandet till offer för nationalsocialistisk förföljelse har undantagits från beskattning. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A26. Personalvård

Personalvårdsförmåner är skattefria. Med personalvårdsförmåner avses förmåner av mindre värde som inte är en direkt ersättning för utfört arbete utan utgörs av enklare åtgärder för att skapa trivsel i arbetet eller liknande eller lämnas på grund av sedvänja inom det yrke eller den verksamhet som det är fråga om. Som personalvårdsförmåner räknas inte rabatter, förmåner som den anställde får byta ut mot kontant ersättning, förmåner som inte riktar sig till hela personalen, eller andra förmåner som den anställde får utanför arbetsgivarens arbetsplatser genom kuponger eller något motsvarande betalningssystem. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A27. Förmån av privat hälso- och sjukvård

Om arbetsgivaren bekostar offentligt finansierad hälso- och sjukvård i Sverige är detta en skattepliktig förmån. Om arbetsgivaren däremot bekostar privat hälso- och sjukvård för en anställd är detta en skattefri förmån. Detsamma gäller för hälso- och sjukvård utomlands. Arbetsgivaren har å andra sidan ingen avdragsrätt för kostnaden. Det finns inget som hindrar att arbetsgivaren efter överenskommelse gör ett bruttolöneavdrag för den anställde för att kompensera sig för kostnaden. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A28. Kostnadsersättning till viss personal på SIPRI

Ersättningar för ökade levnadskostnader eller för skolavgifter för barn och förmån för fri bostad är ej skattepliktig när ersättningen anvisats av styrelsen för SIPRI till vissa utländska forskare. Skattefriheten har motiverats med svårigheten att rekrytera forskare. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

A29. Avdrag för pensionspremier

Avdrag får göras för erlagda pensionspremier. Avdragen är begränsade beloppsmässigt. Om marginalskatten vid utbetalningen av pensionen är lägre än vid inbetalningen av premien uppstår en skatteutgift. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

B. Intäkter i näringsverksamhet*Betydelsen av organisationsform*

I följande beskrivningar av skatteutgifterna inom näringsverksamhet under B. och C. gäller generellt att posterna påverkar den beskattningsbara inkomsten i näringsverksamheten. Storleken på skatteutgiften kommer att bero av i vilken organisationsform näringsverksamheten bedrivs. För aktiebolag och ekonomiska föreningar, där inkomst av näringsverksamhet beskattas med bolagsskatt, innebär den lägre beskattningsbara inkomsten att statens bolagsskatteintäkter minskar. För enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, där inkomst av näringsverksamhet beskattas som inkomst av tjänst, innebär en sänkt beskattningsbar inkomst att även underlaget för socialavgifter minskar. Skatteutgiften utgörs därför av dels inkomst av tjänst, dels särskild löneskatt (se utförlig beskrivning under A. Inkomst av tjänst, vad gäller förhållandet mellan socialavgifter och särskild löneskatt).

B1. Uttag av bränsle

Enligt huvudregeln är uttag ur näringsverksamhet skattepliktigt. Uttag av bränsle för uppvärmning är dock undantaget från skatteplikt om fastigheten är taxerad som lantbruksenhet. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

B2. Averkningrätt till skog

Enligt god redovisningssed uppkommer intäkten när bindande avtal träffats. Enligt gällande lagstiftning tillämpas dock i detta fall kontantprincipen, vilket innebär att beskattningen skjuts upp, varför en räntefri kredit uppstår i närings-

verksamhet. Räntan på krediten borde utgöra underlag för skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C. Kostnader i näringsverksamhet

C1. Avdrag för kostnader för resor till och från arbetet

För näringsidkare som företar arbetsresor med egen bil tillämpas idag de regler som gäller för löntagare, dvs. de kostnader som överstiger 7 000 kronor är avdragsgilla vid inkomsttaxeringen. Kostnaden är egentligen en privat levnadsomkostnad, varför avdraget utgör en skatteutgift avseende skatt på inkomst av näringsverksamhet, se A7.

C2. Matching-credit-klausuler i olika dubbelbeskattningsavtal

I vissa fall kan en skattskyldig få avräkning för den skatt som skulle ha utgått i det andra avtalslandet även om sådan skatt inte har erlagts. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

C3. Koncernbidragsdispens

Regeringen kan i vissa fall medge att avdrag får göras för lämnade bidrag trots att reglerna för koncernbidrag ej är uppfyllda. Detta förutsätter dels att avdraget redovisas öppet, dels att den verksamhet som bedrivs av berörda företag skall vara av samhällsekonomiskt intresse. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

C4. Rabatter och liknande från ekonomiska föreningar

Ekonomiska föreningar får göra avdrag för rabatter, utdelningar m.m. trots att dessa inte är skattepliktiga hos mottagaren. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

C5. Avsättning till personalstiftelse (pension)

Arbetsgivare får göra avdrag för belopp som förts över till personalstiftelse för tryggnad av pensionsutfästelse. Avsättningen utgör ersättning för utfört arbete, varmed ersättningen ligger till grund för särskild löneskatt. Om marginalskatten vid utbetalning av pensionen är lägre än vid inbetalning av premien uppstår en skatteutgift avseende skatt på inkomst av näringsverksamhet.

C6. Anläggning av ny skog m.m.

Utgifter för anläggning av ny skog och dikning som främjar skogsbruk skall omedelbart kostnadsföras. Utgifter för inköp av och plantering av träd och buskar för frukt- eller bärodling får dras av omedelbart. Skatteutgiften utgörs av ränteeffekten på den omedelbara avskrivningen och avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C7. Skadeförsäkringsföretag

I vissa fall har skadeförsäkringsföretag möjlighet att göra extra avsättningar till s.k. säkerhetsreserv. Skatteutgiften utgörs av skillnaden på skattekrediten som det extra avdraget medför och avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

C8. Överavskrivningar avseende inventarier

Den planmässiga avskrivningstiden bestäms av tillgångens ekonomiska livslängd, medan den skattemässiga avskrivningstiden bestäms enligt lag. Detta innebär att planmässiga och skattemässiga avskrivningar endast undantagsvis överensstämmer. Lagstiftningen tillåter att en tillgång skrivs av snabbare än vad som är ekonomiskt motiverat av förslitning. Genom överavskrivningarna uppstår en skattekredit som minskar underlaget för inkomstskatt. Skattekrediten motsvarar inkomstskatten multiplicerad med överavskrivningen. Denna återförs till beskattning genom underavskrivningar under de år då de skattemässiga avskrivningarna är lägre än den verkliga förslitningen (de planmässiga avskrivningarna).

Vid beräkning av skatteutgiften görs antagandet att överavskrivningar i genomsnitt återförs till beskattning (genom underavskrivningar) efter sex år. Skatteutgiften utgörs av räntan på skattekrediten och avser inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C9. Periodiseringsfonder

Periodiseringsfond är en vinstanknuten reserveringsmöjlighet i företaget, där medel kan reserveras under högst sex år.

Från och med inkomståret 2005 påförs aktiebolag, som gör avsättning till periodiseringsfond, en schablonintäktsränta i syfte att räntebelägga den skattekredit som tidigare år har utgjort en skatteutgift. Skatteutgiften för aktiebolag upphör därmed från och med inkomståret 2005.

Reserveringsmöjligheten, för enskilda näringsidkare och för fysiska personer som är delägare i handelsbolag, innebär att underlaget för inkomst av näringsverksamhet minskar, vilket ger upphov till en skattekredit. Avsättningen måste återföras till beskattning senast sex år efter avsättnings-tidpunkten. Skatteutgiften avser räntan på skattekrediten och beräknas som skillnaden mellan nuvärdet på skattekrediten vid tidpunkten för avsättningen och tidpunkten för återföringen. Skatteutgiften avser inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C10. Substansminskning

Huvudregeln vad gäller avdrag för substansminskningar är ingen skattutgift. Enligt en alternativregel får avdraget uppgå till högst 75 procent av taktmarkens allmänna saluvärde då utvinningen påbörjades. Skatteutgiften utgörs av ränteeffekten på den snabbare avskrivningen och avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C11. Skogsavdrag

Vid avyttring av skog får fysisk person under innehavstiden avdrag med högst 50 procent av anskaffningsvärdet, medan avdraget för juridiska personer är begränsat till 25 procent. Vid taxeringen för ett visst beskattningsår får avdrag göras med högst halva den avdragsgrundande

skogsintäkten. Syftet med avdragsrätten är att undanta rena kapitaluttag från beskattning. Å andra sidan saknas anledning att ge avdrag när värdeökningen på skogstillväxten överstiger gjorda uttag. Skatteutgiften uppkommer genom den schablon som är vald för beräkning av avdragets storlek och avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C12. Yrkesfiskaravdrag

Yrkesfiskare som under längre tidsperioder personligen har bedrivit fiske har rätt till avdrag för de ökade levnadskostnader som fiskaren har haft på grund av att denne har vistats utom sin vanliga hemort. Rätt till avdrag föreligger dock endast om resan varit förenad med övernattnings utanför den vanliga hemorten. Avdrag medges med ett schablonbelopp som för närvarande uppgår till 100 kronor per dag (utöver det generella avdraget om 200 kronor per dag för ökade levnadskostnader vid resor i näringsverksamhet). Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C13. Bidrag till regionala utvecklingsbolag

Avdrag får göras för bidrag som lämnas till regionalt utvecklingsbolag. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C14. Nedskrivning av lager och pågående arbeten

Enligt en alternativregel kan lager (gäller ej fastigheter och värdepapper) tas upp till 97 procent av det sammanlagda anskaffningsvärdet. Olika bestämmelser finns för pågående arbeten som utförs på löpande räkning och arbeten som utförs till fast pris. För arbeten på löpande räkning kan en motsvarande alternativregel som ovan användas. Skatteutgiften utgörs av den skattelättnad som den lägre redovisade inkomsten av näringsverksamhet innebär. Räntan på krediten borde utgöra underlag för skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C15. Skogs- och skogsskadekonto

Det finns möjlighet att få göra avdrag för belopp som sätts in på skogskonto eller skogsskadekonto från intäkter som är hänförliga till skogsbruk. Insättningen begränsas i tid till 10 år på skogskonto och 20 år på skogsskadekonto. Skatteavvikelsen avser räntan på skattekrediten. Räntan på krediten borde utgöra underlag för skatt på inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

C16. Rantefördelning vid generationsskiften

Förvärvas en näringsfastighet genom arv, testamente, bodelning med anledning av makes död eller äktenskapsskillnad eller genom gåva kan förvärvaren undvika negativ rantefördelning till den del det negativa fördelningsunderlaget är hänförligt till förvärvet. Skatteutgiften avser inkomst av näringsverksamhet och särskild löneskatt.

D. Intäkter i kapital**D1. Avkastning eget hem**

Med eget hem avses ett småhus som inte upplåts med hyresrätt eller bostadsrätt. Den direkta avkastningen i form av boendet i eget hem beskattas inte som inkomst av kapital. Däremot utgår fastighetsskatt med 1,0 procent av taxeringsvärdet eller, om det är lägre, det underlag som beräknats med hjälp av den s.k. dämpningsregeln. Direktavkastningen förutsätts motsvara fastighetens marknadsvärde multiplicerat med den reala statslåneräntan. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital och utgörs av skillnaden mellan kapitalinkomstskatten (30 procent) på fastighetens reala direktavkastning och fastighetsskatten.

D2. Utdelning på aktier i noterade bolag

Lättnadsreglerna för delägare i noterade bolag medför en skatteförmån. En avkastning på 70 procent av statslåneräntan på ett speciellt definierat underlag undantas från beskattning i inkomstslaget kapital. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital.

D3. Utdelning av aktier

Beskattning av aktieutdelning i form av aktier skjuts i vissa fall upp till dess att mottagaren säljer aktierna. Räntan på denna skattekredit är en skatteutgift. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital.

D4. Värdeförändring på eget hem och bostadsrätt

Enligt normen skall värdeförändringar beskattas (alternativt skall skatterestitution ges) när de uppkommer och inte, som fallet är, när de realiseras. Dessutom ges möjlighet till ytterligare uppskov, under vissa förutsättningar, även då vinsten har realiserats. Dessa uppskovsmöjligheter ger upphov till en skattekredit. Räntan på denna skattekredit utgör en skatteutgift som avser skatt på kapital.

D5. Värdeförändring på aktier m.m.

Enligt normen skall värdeförändringar beskattas (alternativt skall skatterestitution ges) när de uppkommer och inte, som fallet är, när de realiseras. Uppskovet ger upphov till en skatte- kredit. Räntan på denna skattekredit är en skatteutgift som avser skatt på inkomst av kapital.

D6. Nedsatt kapitalvinstbeskattning vid försäljning av eget hem och bostadsrätt

Endast två tredjedelar av den kapitalvinst som realiseras vid försäljning tas upp till beskattning i inkomstslaget kapital. Den tredjedel som inte beskattas ger upphov till en skatteutgift som avser skatt på inkomst av kapital.

D7. Nedsatt avkastningsskatt på pensionsmedel

Avkastningen på medel reserverade för pensionsändamål beskattas lägre än normen för kapitalinkomster. Inkomstskatt tas ut med 15 procent istället för 30 procent på en schablonberäknad avkastning. Den lägre skattesatsen ger upphov till en skatteutgift som avser skatt på inkomst av kapital.

D8. Nedsatt avkastningsskatt på K-försäkringar

Avkastningen på K-försäkringskapital beskattas lägre än normen för kapitalinkomster. Inkomstskatt (30 procent) tas endast ut på 9/10 av en schablonberäknad avkastning. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital.

D9. Schablonmässigt underlag för avkastningsskatt

Skatteunderlaget utgörs av kapitalunderlaget – värdet av den skattskyldiges tillgångar med avdrag för finansiella skulder vid beskattningens ingång – multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan året före beskattningens året. Om den faktiska avkastningen på försäkringskapital över-/understiger den schablonmässigt framräknade avkastningen uppstår en skatteutgift/skattesanktion avseende skatt på inkomst av kapital.

D10. Begränsningslagen

Ett spärrbelopp fastställs som uppgår till 60 procent av summan av den skattskyldiges beskattningsbara inkomst av tjänst/näringsverksamhet och inkomst av kapital. Om det totala skattebeloppet är högre än spärrbeloppet sätts förmögenhetsskatten och den statliga inkomstskatten ned med överskjutande belopp. Förmögenhetsskatten får dock inte sättas ner till ett lägre belopp än skatten på 50 procent av den skattskyldiges beskattningsbara förmögenhet. Skatteutgiften avser förmögenhetsskatt, skatt på inkomst av kapital och statlig skatt på inkomst av tjänst/näringsverksamhet.

D11. Framskjuten beskattning vid andelsbyte

Reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten tillämpas när fysiska personer gör andelsbyten om vissa villkor är uppfyllda. Reglerna innebär att det inte fastställs någon kapitalvinst vid bytet av andelarna utan beskattning sker när de mottagna andelarna avyttras. Skatteutgiften utgörs av räntan på den kredit som den framskjutna beskattningen innebär och avser skatt på inkomst av kapital eller tjänst (fåmansföretagsreglerna).

E. Kostnader i kapital**E1. Konsumtionskrediter**

Enligt gällande regelsystem är samtliga ränteutgifter avdragsgilla. Enligt normen skall endast ränteutgifter för lån till investeringar inklusive bostadsinvesteringar vara avdragsgilla, vilket innebär att ränteutgifter för lån till konsumtion är en skatteutgift. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital.

E2. Kapitalförluster på marknadsnoterade aktier m.m.

Förluster vid avyttring av marknadsnoterade delägarätter, samt andelar i svenska aktiebolag och utländska juridiska personer som inte är marknadsnoterade, får dras av i sin helhet mot kapitalvinster på sådana tillgångar. Kapitalförluster på marknadsnoterade räntefonder och andra marknadsnoterade fordringsrätter än premieobligationer får dras av i sin helhet. Huvudregeln är att 70 procent av förlusten får dras av. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av kapital.

F. Socialavgifter**F1. Nedsättning med viss inriktning mot mindre företag, egenavgifter**

Vid beräkning av egenavgifter får en enskild näringsidkare göra avdrag med 5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 9 000 kronor per år, vilket motsvarar ett underlag på 180 000 kronor. Skatteutgiften avser egenavgifter.

F2. Regional nedsättning av egenavgifter

Vid beräkning av egenavgifter får en enskild näringsidkare med fast driftsställe i stödområde A göra ett avdrag med 10 procent av avgiftsunderlaget upp till 180 000 kronor, dvs. högst 18 000 kronor per år. Nedsättningen är en utvidgning av den generella nedsättningen av socialavgifterna på 5 procent. Fiskeri-, vattenbruks-, jordbruks- och transportverksamhet är undantagna från nedsättning p.g.a. EG-regler. Skatteutgiften avser egenavgifter.

F3. Nedsättning med inriktning mot mindre företag och regional nedsättning för arbetsgivaravgifter

Vid beräkning av arbetsgivaravgifter får en arbetsgivare göra ett avdrag med 5 procent av lönesumman, dock högst med 3 090 kronor per deklarationstillfälle. Därutöver får arbetsgivare med fast driftsställe i stödområde A göra ett avdrag med 10 procent av lönesumman, dock högst med 7 100 kronor per deklarationstillfälle. Den sistnämnda nedsättningen på 10 procent gäller inte för kommuner, landsting, statliga myndigheter, statliga affärsdrivande verk eller registrerade trossamfund. Vidare är fiskeri-, vattenbruks-, jordbruks- och transportverksamhet undantagna från nedsättning p.g.a. EG-regler. Skatteutgiften avser arbetsgivaravgifter.

G. Särskild löneskatt

G1. Utländska artister

Inkomst från artistisk eller idrottslig verksamhet som en utländsk fysisk person bedrivit i Sverige beskattas med en speciell artistskatt. Däremot behöver varken sociala avgifter eller särskild löneskatt erläggas. Inkomsten är inte förmånsgrundande. Skatteutgiften avser därför särskild löneskatt.

G2. Ersättning skiljemannauppdrag

Ersättning för skiljemannauppdrag ingår inte i underlaget för socialavgifter om parterna är av utländsk nationalitet. Skatteutgiften avser särskild löneskatt.

G3. Ersättning till idrottsutövare

Ersättning som en idrottsutövare erhåller från en skattebefriad ideell förening och som inte överstiger ett halvt basbelopp är undantagen från socialavgifter. Ersättningen är inte förmånsgrundande. Skatteutgiften avser därför särskild löneskatt.

H. Mervärdesskatt

Undantag från skatteplikt (avdragsrätt föreligger ej)

H1. Försäljning av tomtmark och byggnader

Vid försäljning av en- och flerbostadshus är ca 15 procent av värdet undantaget från mervärdesskatt. Undantaget gäller i huvudsak tomtmark, bygggränta och vinst som enligt normen borde beskattas. Undantaget ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

H2. Försäljning av konstverk < 300 000 kr/år

Undantaget från skatteplikt omfattar enbart upphovsmannen och hans dödsbos försäljning. Om konstnären eller dödsboet säljer för under 300 000 kronor är försäljningsbeloppet undantaget från mervärdesskatt. Undantaget ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

H3. Lotterier

Enligt EG-regler får det inte tas ut någon mervärdesskatt på lotterier. All beskattning sker endast i form av punktskatt. Enligt den svenska normen borde det utgå mervärdesskatt och skatteutgiften avser därför mervärdesskatt.

Skattesats 0, 6 eller 12 procent (avdragsrätt föreligger)

H4. Läkemedel

För läkemedel som utlämnas enligt recept eller säljs till sjukhus gäller kvalificerat undantag från mervärdesskatt. (Vid försäljning av icke receptbelagda läkemedel utgår dock mervärdesskatt.)

H5. Internationell personbefordran

Transport till eller från utlandet räknas som export. Detta innebär att en resa från ort i Sverige till en ort i utlandet i sin helhet är frikallad från skatteplikt. Skattebefrielsen gäller både luft-, vatten- och landtransporter. Beloppen i tabellen avser inrikes del av utrikes buss- och tågtransporter. Skattebefrielsen ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

H6–H13. Personbefordran, allmänna nyhetstidningar, böcker, tidskrifter m.m., biografreställningar, vissa entréavgiftsbelagda kulturevenemang, kommersiell idrott, upphovsrätter, samt entré djurparker

Skattesatsen för dessa grupper är nedsatt till 6 procent. För böcker och tidskrifter gäller detta från 1 januari 2002. Den nedsatta skattesatsen ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

H14–H16. Livsmedel, rumsuthyrning, transport i skidliftar

Skattesatsen för dessa grupper är nedsatt till 12 procent. Som livsmedel räknas inte vatten från vattenverk, spritdrycker, vin och starköl samt tobaksvaror.

H17. Försäljning av konstverk > 300 000 kr/år

Undantaget omfattar enbart upphovsmannen och hans dödsbos försäljning. Om konstnären eller dödsboet säljer för över 300 000 kronor per år, eller själva begär att bli beskattade, så sker beskattning med skattesatsen 12 procent. Den nedsatta skattesatsen ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

Undantag från skattskyldighet

H18. Omsättning i ideella föreningar

Omsättning av vara eller tjänst i en ideell verksamhet räknas inte som yrkesmässig verksamhet om föreningen är befriad från inkomstskatt för omsättningen ifråga.

Redovisningsperiod

H19. Tidpunkt för inbetalning i byggnads- och annan entreprenadverksamhet

Redovisningsskyldigheten inträder två månader efter det att fastigheten tagits i bruk. Skatteutgiften uppgår till räntan på skattekrediten för mervärdesskatt.

Avdrag för ingående skatt

H20. Ingående skatt på jordbruksarrende

Avdragsrätten omfattar hela den ingående skatten på jordbruksarrende, även om värdet av bostad ingår i arrendet.

I. Punktskatter

Energiskatt

I1. Energiskatt på dieselbränsle i motordrivna fordon

Skattesatsen för dieselolja i miljöklass 1 jämförs med skattesatsen för bensin i miljöklass 1, vilken utgör normen på hela transportområdet. I praktiken utgörs nästan all bensin- och dieseloljeanvändning av miljöklass 1. År 2005 är skattesatsen för bensin i den främsta miljöklassen 31 öre/kWh medan dieselolja i den främsta miljöklassen beskattas med 10 öre/kWh. Skatteutgiften utgörs av mellanskillnaden i skattesats.

I2. Energiskattebefrielse för elförbrukning vid banddrift

Befrielsen gäller elförbrukning för järnväg och tunnelbana. Skatteutgiften uppgår till 31 öre/kWh.

I3. Energiskattebefrielse för bränsleförbrukning vid banddrift

Bränsle i dieseldrivna järnvägsfordon beskattas inte. Skatteutgiften uppgår till 31 öre/kWh.

14. Energiskattebefrielse på bränsle för inrikes sjöfart

Bränsle som används vid inrikes sjöfart beskattas inte. Skatteutgiften uppgår till 31 öre/kWh.

15. Energiskattebefrielse på bränsle för inrikes luftfart

Bränsle som används som flygbränsle beskattas inte. Detta gäller både privat och yrkesmässig förbrukning. Skatteutgiften uppgår till 31 öre/kWh.

16. Elförbrukning i vissa kommuner

Normen för skatt på el utgörs av den skattesats som merparten av de svenska hushållen betalar. Den uppgår till 25,4 öre/kWh 2005. I Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län samt kommunerna Sollefteå, Ånge, Örnsköldsvik, Malung, Mora, Orsa, Älvdalen, Ljusdal och Torsby är dock skattesatsen nedsatt till 19,4 öre/kWh. Skatteutgiften uppgår till 6 öre/kWh.

17. Skatt på el som används för gas-, värme-, vatten- och elförsörjning

Skattesatsen för denna förbrukning är, med vissa undantag, nedsatt till 22,8 öre/kWh i de län och kommuner som inte omfattas av den regionala nedsättningen på elförbrukning till 19,4 öre/kWh. Undantagen gäller el som förbrukas i elpannor (>2MW) under perioden 1 november till 31 mars. I ovannämnda län och kommuner är nedsättningen begränsad till 21,8 öre/kWh för sådan förbrukning. I övriga delar av landet gäller istället normalskattesatsen på 25,4 öre/kWh för sådan förbrukning. Normen är som ovan, dvs. 25,4 öre/kWh.

18. Differentierat skatteuttag på fossila bränslen för uppvärmning

Skatteutgifterna beräknas som skillnaden mellan skattesatserna på de olika energislagen och skattesatsen på eldningsolja. Skattesatsen för gasol uppgår 2005 till 1,1 öre/kWh, för naturgas

2,4 öre/kWh, för kol 4,1 öre/kWh. För eldningsolja är skattesatsen 7,1 öre/kWh, vilken utgör normen.

19. Energiskattebefrielse för biobränslen, torv m.m.

Ingen skatt utgår på biobränslen, torv m.m. som används för uppvärmning, vilket innebär en avvikelse på 7,1 öre/kWh 2005. Energiskatt utgår dock på råttolja med en skattesats som motsvarar energi- och koldioxidskatten på eldningsolja.

110. Avdrag för energiskatt på bränsle i kraftvärmeverk

För bränsle som förbrukas vid samtidig produktion av värme och el i kraftvärmeverk medges avdrag för hela energiskatten på den del av bränslet som motsvarar värmeproduktionen.

111. Återbetalning av energiskatt för fjärrvärmeleveranser till industrin

Fjärrvärme som levereras till industrin medges fullt avdrag för energiskatten på bränsle och el. Normen utgörs av full skattesats.

112. Bränsleförbrukning inom industrin

Industrisektorn är energiskattebefriad för användning av fossila bränslen i tillverkningsprocesser. Normen utgörs av full skattesats på dessa bränslen.

113. Bränsleförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen

Växthus- och jordbruksnäringen är skattebefriad från energiskatt för användning av fossila bränslen till uppvärmning. Normen utgörs av full skattesats på dessa bränslen.

114. Tillfällig energiskattebefrielse för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom skogsbruksnäringen

Befrielse medges från energiskatt för diesel som förbrukas i skogsbruksverksamhet i södra Sverige från och med den 8 januari 2005 till och med utgången av 2006. Detta för att underlätta omhändertagandet av stormfälld skog efter den svåra stormen i början av 2005. Normen utgörs av full skattesats på dieselolja.

115. Elförbrukning inom industrin

Industrisektorn har varit skattebefriad för användning av elkraft. Fr.o.m. den 1 juli 2004 beskattas dock elanvändningen med 0,5 öre/kWh. Normen utgörs av normalskattesatsen på el.

116. Elförbrukning inom växthus- och jordbruksnäringen

Växthus- och jordbruksnäringen har varit skattebefriad för all elanvändning. Fr.o.m. den 1 juli 2004 beskattas dock elanvändningen med 0,5 öre/kWh. Normen utgörs av normalskattesatsen på el.

117. Miljöbonus för el producerad i vindkraftverk

För 2005 får ett skatteavdrag motsvarande 9,0 öre/kWh göras för el från landbaserad vindkraftsel. För el från havsbaserad vindkraft medges ett avdrag på 16,0 öre/kWh. Avdraget upphör när elproduktionen uppnått 20 000 timmar beräknad som drift med full last.

118. Befrielse från energiskatt på el vid deltagande i program för energieffektivisering inom industrin

För energiintensiva industriföretag, som deltar i program för energieffektivisering medges befrielse från energiskatten på el. Befrielsen gäller fr.o.m. den 1 juli 2004.

Koldioxidskatt

119. Generell nedsättning av koldioxidskatt för industrin

För industrisektorn medges en nedsättning på 79 procent av koldioxidskattesatsen för all användning av fossila bränslen för uppvärmning. Normen utgörs av full skattesats på dessa bränslen.

120. Särskild nedsättning av koldioxidskatt för industrin

För energiintensiva industriföretag medges nedsättning utöver den generella nedsättningen om koldioxidskatten överstiger 0,8 procent av det enskilda företagets försäljningsvärde. För det överskjutande beloppet sätts skatten ned till 24 procent. Företag inom cement-, kalk-, glas- och stenindustri är dock befriade från den del av koldioxidskatten på kol och naturgas som överstiger 1,2 procent av försäljningsvärdet. EU:s minimiskattesatser måste dock alltid respekteras.

121. Generell nedsättning av koldioxidskatt för uppvärmning inom växthus- och jordbruksnäringen

För bränslen som används inom växthus- och jordbruksnäringen medges en nedsättning på 79 procent av koldioxidskattesatsen för all användning av fossila bränslen för uppvärmning. Normen utgörs av full skattesats på dessa bränslen.

122. Nedsättning av koldioxidskatt för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom jord- och skogsbruksnäring

För dieselolja som används i arbetsmaskiner i jord- och skogsbruksverksamhet medges en nedsättning av koldioxidskatten med 77 procent. Normen utgörs av full koldioxidskattesats för dieselolja.

123. Tillfällig koldioxidskattebefrielse för dieselbränsle till arbetsmaskiner inom skogsbruksnäringen

Befrielse medges från koldioxidskatt för diesel som förbrukas i skogsbruksverksamhet i södra Sverige från och med den 8 januari 2005 till och med utgången av 2006. Detta för att underlätta omhändertagandet av stormfälld skog efter den svåra stormen i början av 2005. Normen utgörs av skattesatsen för diesel till arbetsmaskiner inom skogsbruket.

124. Återbetalning av koldioxidskatt för fjärrvärmeleveranser till industrin

Fjärrvärme som levereras till industrin medges ett avdrag på 79 procent av koldioxidskatten på bränsle. Normen utgörs av full skattesats.

125. Koldioxidskattebefrielse för bandrift

Bränsleförbrukning i dieseldrivna järnvägsfordon är befriad från koldioxidskatt. Normen utgörs av full skattesats.

126. Koldioxidskattebefrielse för elproduktion

För bränsle som åtgår vid elproduktion utgår ingen koldioxidskatt. Normen utgörs av full skattesats.

127. Koldioxidskattebefrielse för inrikes luftfart

Koldioxidskatt tas ej ut för flygbränsle. Detta gäller både privat och yrkesmässig förbrukning. Normen utgörs av full skattesats.

128. Koldioxidskattebefrielse för inrikes sjöfart

Bränsle för inrikes sjöfart är befriad från koldioxidskatt. Normen utgörs av full skattesats.

129. Nedsättning av koldioxidskatt på bränsle i kraftvärmeverk

För bränsle som förbrukas vid samtidig produktion av värme och el i kraftvärmeverk får

avdrag göras för 79 procent av koldioxidskatten på den del av bränslet som motsvarar värmeproduktionen. Nedsättningen gäller fr.o.m. 2004.

130. Koldioxidskattebefrielse för torv

Torv är ett bränsle som är befriad från koldioxidskatt. Normen utgörs av full skattesats.

J. Skattereduktioner

J1. Skattereduktion för anslutning till bredband

Skattereduktion utgår för anslutning till bredband som tas i bruk under perioden 1 januari 2001 till 31 december 2006. Skattereduktion får göras med högst 5 000 kronor eller, i fråga om hyreshus, 5 000 kronor per bostad eller lokal som anslutits. Till den del skattereduktion beviljas privatpersoner (fysiker) avser skatteutgiften skatt på inkomst av tjänst. Till den del skattereduktionen beviljas företag (juridiker) avser skatteutgiften skatt på inkomst av näringsverksamhet.

J2. Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

Skattereduktionen för avgift till arbetslöshetskassan är 40 procent av medlemens avgift till arbetslöshetskassan under kalenderåret före taxeringsåret. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

J3. Skattereduktion för avgift till fackförening

Skattereduktionen för fackföreningsavgift är 25 procent av den medlemsavgift som betalats till en arbetstagarorganisation. Skattereduktion görs endast om den sammanlagda medlemsavgiften till en eller flera arbetstagarorganisationer under kalenderåret före taxeringsåret uppgår till minst 400 kronor. Reduktionen är en skatteutgift avseende skatt på inkomst av tjänst.

J4. Skattereduktion för vissa miljöförbättrande installationer i småhus

Skattereduktion medges för privatpersoner (fysiker) med ett belopp som motsvarar en viss andel av den utgift som en fastighetsägare har vid installation av energieffektiva fönster i ett befintligt eller nyproducerat småhus eller ett biobränsleledat uppvärmningssystem i ett nyproducerat småhus.

Vid installation av energieffektiva fönster kan reduktion även ges till privatbostadsföretag som äger småhus. Åtgärden är tidsbegränsad och gäller för installationer som påbörjas tidigast den 1 januari 2004 och avslutas senast den 31 december 2006. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst/näringsverksamhet.

J5. ROT-avdrag

Skattereduktion medges med en viss del av löneandelen av utgifter för reparation, underhåll och om- och tillbyggnad för ägare till bostadshus eller innehavare av privatbostadsrätt. Åtgärden är tidsbegränsad och gäller för byggnadsarbeten som utförs under perioden den 15 april 2004 t.o.m. den 30 juni 2005. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst/näringsverksamhet.

J6. Skattereduktion för sjöinkomst

Utöver sjöinkomstavdrag har den som har haft sjöinkomst rätt till skattereduktion med 14 000 kronor om fartyget huvudsakligen gått i fjärrfart och med 9 000 kronor om det gått i närfart. Om man inte har arbetat ombord hela året, skall reduktion medges med 1/365 av dessa belopp för varje dag som sjöinkomst uppbärs. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst och särskild löneskatt.

J7. Skattereduktion för stormskadad skog

Med anledning av de skador på skogsbeståndet, som uppstått i samband med den svåra stormen i början av 2005, ges en skattereduktion under två år. Inriktningen är att reduktionen skall ges i förhållande till den mängd stormskadat virke som under 2005 och 2006 forslas ut ur den stormskadade skogen. Reduktionen utgör ett statligt stöd som måste notifieras och godkännas

av Europeiska Kommissionen innan den kan träda i kraft. Till den del skattereduktion beviljas privatpersoner (fysiker) avser skatteutgiften skatt på inkomst av tjänst. Till den del skattereduktionen beviljas företag (juridiker) avser skatteutgiften skatt på inkomst av näringsverksamhet.

J8. Begränsningsregel småhus

Fr.o.m. 2001 skall fastighetsskatteuttaget i princip begränsas till högst 5 procent av hushållets beskattningsbara inkomst. Denna begränsning utgör en skatteutgift, som avser skatt på inkomst av kapital.

J9. Begränsningsregel förmögenhetsskatt

Fr.o.m. 2004 års taxering skall den som tillgodoräknats skattereduktion för fastighetsskatt (begränsningsregel småhus) och som betalar förmögenhetsskatt för sin permanentbostad kunna tillgodoräknas skattereduktion även för förmögenhetsskatten. Denna skattereduktion utgör en skatteutgift. Skatteutgiften avser förmögenhetsskatt.

K. Kreditering på skattekonto

K1–K3. Anställningsstöd och skyddat arbete hos offentliga arbetsgivare (OSA)

Stöden utgår genom en kreditering av skattekonto. Krediteringen utgör en skatteutgift. Syftet med stöden är att underlätta för målgruppen att få ett jobb som stärker deras ställning på arbetsmarknaden och som i slutändan leder till en reguljär osubventionerad anställning. Tiden för när stöd kan lämnas och krediteringens storlek beror bland annat på hur länge den anställda har varit inskriven på arbetsförmedlingen eller varit sjukskriven, samt på arbetshandikapp.

Anställningsstöd vid anställning av långtidsarbetslösa (K1)

Målgruppen är arbetslösa med långa inskrivningstider på arbetsförmedlingen och

stimulansen ges i form av allmänt, förstärkt och särskilt anställningsstöd. Fr.o.m. 2004 höjs dag-ersättningen från 750 kronor till 1 000 kronor.

Anställningsstöd vid anställning av långtidssjukskrivna (K2)

Målgruppen är sjukskrivna anställda som inte kan återgå till nuvarande arbetsgivare och där rehabiliteringsansvaret har övergått till Försäkringskassan.

Offentligt skyddat arbete (OSA) (K3)

Målgruppen för stödet är främst arbetslösa med socialmedicinskt handikapp. Stödet omvandlades 2003 från ett bidrag till en skattekreditering. Villkoren är för övrigt oförändrade.

K4. Sjöfartsstöd

Sjöfartsstöd ges till last- och passagerarfartyg i internationell trafik. Stödet ges genom att arbetsgivarens skattekonto krediteras ett belopp motsvarande skatteavdrag och arbetsgivaravgifter på sjöinkomst. Krediteringen utgör en skatteutgift.

K5. Tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting

Ett tillfälligt sysselsättningsstöd utgår sedan 2002 till kommuner och landsting. Stödet bestod fram till och med 2003 av två delar – ett generellt stöd och ett nyanställningsstöd. Från och med 2004 har nyanställningsstödet tagits bort och istället har det generella stödet höjts. Det generella stödet uppgår 2005 till 2,5 procent av underlaget, vilket motsvarar ca 7,5 miljarder kronor, och tillgodoförs kommuner och landsting genom en kreditering på deras skattekonton. Stödet för 2004 har ökats i efterhand med 1,5 miljarder kronor.

K6. Investeringsstimulans till hyres- och studentbostäder

Investeringsstimulans utgår vid byggande av mindre hyres- och studentbostäder. Beloppsmässigt motsvarar den en sänkning av mer-

värdeskattesatsen från 25 till 6 procent vid inköp av varor och tjänster som avser den stödberättigade delen av bygg- eller ombyggnadsprojekt. Beloppet krediteras fastighetsägarens skattekonto i efterhand. Stimulansen innefattar projekt som har påbörjats eller kommer att påbörjas under perioden den 1 januari 2003 t.o.m. den 31 december 2006.

K7. Investeringsstimulans för källsortering

Ett särskilt investeringsstöd för källsorteringslokaler i flerbostadshus infördes den 1 januari 2005. Åtgärden är tidsbegränsad och gäller för investeringar som utförs under perioden den 1 januari 2005 t.o.m. den 31 december 2006. Investeringsstimulansen ges via en kreditering på skattekontot.

K8. Investeringsstimulans för energi- och miljöinvesteringar i offentliga lokaler

En särskild investeringsstimulans för energi- och miljöinvesteringar i offentliga lokaler införs under 2005 så snart ett godkännande från Europeiska kommissionen erhållits om stödets förenlighet med EG-fördragets regler om statligt stöd. Åtgärden är tidsbegränsad och gäller till och med den 31 december 2006, förutom vad gäller installation av solcellssystem som gäller till och med den 31 december 2007. Investeringsstimulansen ges via en kreditering på skattekontot.

L. Skattskyldighet

L1–L6. Akademier m.m., företagareföreningar m.m., erkända arbetslöshetskassor m.m., ideella föreningar, kyrkor, samt ägare av fastigheter nämnda i 3 kap 2–4 §§ fastighetstaxeringslagen

Befrielse från skatteplikt på all inkomst utom inkomst av fastighet och vissa rörelseinkomster. För ägare av fastigheter gäller att de är befriade från skattskyldighet på vissa typer av inkomster från fastigheter, bl.a. nationalparker, utbildnings- och vårdanstalter.

M. Skattesanktioner*Kostnader i kapital***M1. Ränteutgifter – 21 procents reduktion**

Enligt normen skall samtliga ränteutgifter vara avdragsgilla om lånet avser investeringar. Dock finns en begränsning i lagstiftningen som innebär att avdragseffekten är 21 procent i de fall nettoränteutgiften (kapitalinkomster från drag-na) överstiger 100 000 kronor.

M2. Begränsning av skattereduktion

I reglerna om skattereduktion för underskott av kapital finns en regel som begränsar reduktionen till summa andra skatter. Skatterestitution medges inte. Skattesanktionen avser skatt på kapitalinkomst.

M3. Ränteutgifter för bostadsrättsföreningar

Avdragsrätten för räntor är begränsad och får ett givet år ej överstiga den intäkt på 3 procent av taxeringsvärdet som föreningen skall ta upp till beskattning. Uppkommer underskott får detta rullas framåt i tiden. Finns ett sådant underskott kvar när fastigheten avyttras får detta kvittas mot en eventuell kapitalvinst.

M4–M6. Fastighetsskatt på konventionellt beskattade hyreshus och småhus, lokaler, industri- och elproduktionsenheter

Skatten på dessa fastigheter är en objektskatt som enbart träffar fastighetskapital. Eftersom intäkterna beskattas som inkomst av näringsverksamhet utgör fastighetsskatten (som är avdragsgill mot intäkterna), till den del den inte reducerar inkomstskatten, en skattesanktion.

M7. Avkastning på bostadsrättsfastighet

Direktavkastningen från privatbostadsföretags (äkte bostadsrättsföreningar) fastigheter beskattas inte konventionellt, utan genom en särskild schablonmetod. Enligt gällande regler skall föreningen årligen ta upp en intäkt om 3 procent av fastighetens taxeringsvärde till beskattning. Därutöver utgår fastighetsskatt på 0,5 procent av

taxeringsvärdet (eller, om det är lägre, det underlag som beräknats med hjälp av den s.k. dämpningsregeln) för fastigheter som är taxerade som hyreshus och 1,0 procent för småhusfastigheter. Direktavkastningen förutsätts motsvara det sammanlagda marknadsvärdet av bostadsrätterna multiplicerat med den reala statslåneräntan. Skattesanktionen utgörs av skillnaden mellan kapitalskatten (30 procent) på fastighetens reala direktavkastning och den skatt som betalas enligt gällande regler.

*Socialavgifter***M8. Socialavgifter på icke förmånsgrundande ersättningar för arbete**

Endast sådan ersättning som är förmånsgrundande för olika socialförsäkringar skall ingå i underlaget för socialavgifter och allmän löneavgift. Övriga ersättningar skall ingå i underlaget för särskild löneskatt. På ersättning för arbete som ligger över förmånstaken utgår dock socialavgifter trots att denna ersättning inte är förmånsgrundande. Skattesanktionen utgörs av skillnaden mellan nivån på den särskilda löneskatten och nivån på socialavgifterna.

*Punktskatter***M9. Särskild skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer**

För el som produceras i kärnkraftverk tas en skatt ut på den tillståndsgivna termiska effekten med 5 514 kronor per MW och månad. Skatten kan likställas med en extra skatt som lagts på vissa företag och är därför att betrakta som en skattesanktion.

7.2 Icke saldpåverkande skatteutgifter**N. Skattefria transfereringar****N1. Näringsbidrag och EU-bidrag**

Med näringsstöd avses stöd som lämnas av stat eller kommun. Beroende på hur stödet hanteras i näringsverksamheten blir effekten olika. Om bidraget används för finansiering av en icke

avdragsgill utgift är bidraget i sin helhet att betrakta som en avvikelse. Om bidraget däremot används för finansiering av en tillgång som enligt allmänna regler får skrivas av med årliga värdeminskningsskatt är avvikelsen enbart en skattecredit. Bidraget fungerar i dessa fall såsom en direktavskrivning. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

N2. Avgångsvederlag till jordbrukare

I vissa fall är avgångsvederlag till jordbrukare inte skattepliktigt. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av näringsverksamhet.

N3. Bidrag från Sveriges författarfond och konstnärnämnd

Ersättningen finansieras med statliga medel och är pensionsgrundande. Eftersom ersättningen är pensionsgrundande bör den betraktas som ersättning för utfört arbete. Fr.o.m. inkomståret 1999 beläggs ersättningarna med statlig ålderspensionsavgift. Skatteutgiften utgörs av särskild löneskatt med avdrag för den delen av pensionsavgiften som ej grundar förmån.

N4. Flyttningersättningar

Ersättning för utgifter för flyttning när en skattskyldig på grund av byte av verksamhetsort flyttar till en ny bostadsort är skattefri, om ersättningen betalas av allmänna medel eller av arbetsgivaren. Om ersättningen för utgifter för flyttning också omfattar ersättning för körning med egen bil, skall denna ersättning dock tas upp till beskattning till den del den överstiger 17 kr/mil. Flyttningsskatt som lämnas av arbetsmarknadsmyndigheter är skattefria. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

N5. Totalförsvarspliktigas ersättningar och förmåner

Totalförsvarspliktigas dag ersättningar och tillägg till sådana ersättningar, naturaförmåner, fälttraktamenten, befattningsspenningar, utbildningspremier, utryckningsbidrag samt avgångsvederlag är skattefria. Familjebidrag till totalförsvarspliktiga är skattepliktigt bara om bidrag-

et betalas ut i form av näringsbidrag. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

N6. Bistånd

Bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (2001:853) om äldreomsorg samt liknande ersättningar är skattefria. Detta gäller också för bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

N7. Barnbidrag m.m.

Allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och barnpension till den del pensionen inte överstiger 0,4 prisbasbelopp eller, vid pension efter båda föräldrarna, 0,8 prisbasbelopp, är ej skattepliktiga. Skatteutgiften avser skatt på inkomst av tjänst.

N8. Handikappersättning m.m.

Handikappersättning, sådan del av vårdbidrag som utgör ersättning för merutgifter, särskilt pensionstillägg för långvarig vård av sjukt barn samt hemsjukvårdsbidrag och hemvårdsbidrag som betalas ut av kommunala eller landstingskommunala medel till en vårdbehövande är skattefria. Skatteutgiften avser skatt av tjänst.

N9–N17. Underhållsstöd, bidrag till adoption, introduktions-ersättning för flyktingar och vissa andra utlännningar, bostadstillägg till pensionärer (BTP), bostadsbidrag, underhållsstöd, studiestöd, skattefria pensioner, äldreomsorgsstöd samt övriga skattefria transfereringar

Bidragen och stöden är skattefria. Skatteutgifterna avser skatt på inkomst av tjänst.

Appendix

Utgifts- och politikområden 2005.

Utgiftsområden (UO)

U01	Rikets styre
U02	Samhällsekonomi och finansförvaltning
U03	Skatt, tull och exekution
U04	Rättsväsendet
U05	Internationell samverkan
U06	Försvar samt beredskap mot sårbarhet
U07	Internationellt bistånd
U08	Invandrare och flyktingar
U09	Hälsovård, sjukvård och social omsorg
U010	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp
U011	Ekonomisk trygghet vid ålderdom
U012	Ekonomisk trygghet för familjer och barn
U013	Arbetsmarknad
U014	Arbetsliv
U015	Studiestöd
U016	Utbildning och universitetsforskning
U017	Kultur, medier, trossamfund och fritid
U018	Samhällsplanering, Bostadsförsörjning och byggande
U019	Regional utveckling
U020	Allmän miljö- och naturvård
U021	Energi
U022	Kommunikationer
U023	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar
U024	Näringspolitik
U025	Allmänna bidrag till kommuner
U026	Statsskulsräntor mm.
U027	Avgiften för Europeiska gemenskapen

Politikområden (PO)

P01	Effektiv statsförvaltning
P02	Finansiella system och tillsyn
P03	Skatt, tull och exekution
P04	Rättsväsendet
P05	Utrikes- och säkerhetspolitik
P06	Totalförsvar
P07	Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar
P08	Internationellt utvecklingsarbete
P09	Samarbete med Central- och Östeuropa

P010	Integrationspolitik
P011	Storstadspolitik
P012	Migrationspolitik
P013	Hälso- och sjukvårdspolitik
P014	Folkhälsa
P015	Barnpolitik
P016	Handikappolitik
P017	Äldrepolitik
P018	Socialtjänstpolitik
P019	Ersättning vid arbetsoförmåga
P020	Ekonomisk äldrepolitik
P021	Ekonomisk familjepolitik
P022	Arbetsmarknadspolitik
P023	Arbetslivspolitik
P024	Jämställdhetspolitik
P025	Utbildningspolitik
P026	Forskningspolitik
P027	Mediepolitik
P028	Kulturpolitik
P029	Ungdomspolitik
P030	Folkrörelsepolitik
P031	Bostadspolitik
P032	Regional samhällsorganisation
P033	Regional utvecklingspolitik
P034	Miljöpolitik
P035	Energipolitik
P036	Transportpolitik
P037	IT, elektronisk kommunikation och post
P038	Näringspolitik
P039	Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande
P040	Konsumentpolitik
P041	Skogspolitik
P042	Djurpolitik
P043	Livsmedelspolitik
P044	Landsbygdspolitik
P045	Samepolitik
P046	Demokrati
P047	Minoritetspolitik
P048	Allmänna bidrag till kommuner